

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petilivra (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Militarizem.

Za bodoče delovanje socialne demokracije v našem parlamentu je zanimivo vedeti, kakšno stališče bo zavzemala v načelnih vprašanjih in kakšna bo njena taktika. Ali bo prevladovala kričavost in napetost »marksistovskih« teoretikov ali pa revizionistiška struja? Ali bodo sodrugi delovali pozitivno na socialnopolitiškem polju ali bodo vse odklanjali, vse zanikovali in zavrgli, kar se ne sklada s teorijo o »splošnem posiromašenju«, ki je že zdavno ovržena, po kateri se pa fanatični stranke še zdaj ravnaajo? Ali bodo sodrugi tudi pri nas socialnodemokratsko gibanje izkušali podpreti in temeljiti s teorijo, da vedno bolj naraščajo mezdni delavci, proletari, da je beda vedno večja, vsaj relativno, da srednji stanovni popolnoma izginejo in se bo v kratkem času nastopil čas, ko bo na eni strani le malo velikih lastnikov produktivskih sredstev, na drugi pa nepregledne vrste proletarcev. Treba torej samo proletarce pridobiti zase in zmaga socialne demokracije bo gotova. Toda v resnici dogaja se nekaj čisto drugega. Srednji stan narašča, namesto da bi po teoriji propadal; narašča in se vriva med kapital in proletarijat in zna tudi glasovati proti socialnim demokratom, kakor so pokazale zadnje volitve na Nemškem. Socialna demokracija je primorana začeti premišljevat o novi taktiki in politiki glede na srednje stanove in v nasprotju s svojo teorijo priznati, da zasebnokapitalistiške male obrti in kmetičke posesti družabni razvoj ne bo odpravil. Mesto »revolucionarne fraze« — kakor piše socialni demokrat Edmund Fischer v »Soc. Monatshefte« — bo treba s pomočjo pametnih in času primernih reform v soglasju z meščanskimi in agrarnimi strankami delati tudi za tiste stanove, ki v kljub marksistovski teoriji obstojijo.

Podobno je z vojaškim vprašanjem. Kako zelo se je socialna demokracija izpremenila glede na militaristiški problem. Ljudje, ki državno-nacionalnega patriotizma nočejo priznati, ki imajo svojega Karola Liebknechta, ki je pisal ostro brošuro proti vsakršni obliki militarizma, ki podpirajo internacionalno protivojasno gibanje na Francoskem, Ruskem in v Italiji, so v Nemčiji prišli do tega, da priznavajo militarizem za nujno potreben vsaj v slučaju, kadar treba odbiti sovražnika, ki preti integriteti države! Tako sta izjavila nedavno v nemškem parlamentu Bebel in Noske.

Nastale so polemike. Zagrizenci stranke so trdili, da sta Bebel in Noske »izdala strankin program« — ponekod, zlasti na Francoskem — so sodrugi dejali, da ovirata antimilitaristiško propagando. Kajti — tako pravijo

nezadovoljni sodrugi — zviti diplomati bodo vedno lahko dopovedali ljudstvu, da so oni »provocirani in da je vojska, ki jo mislijo začeti, obrambna vojska. Potem pa bodo morali sodrugi, kakor sta zagotavljala Bebel in Noske, vzeti puške na ramo.

Tem prenapetjem pojasnjuje dejanski položaj znani socialnodemokratski revizionist Eduard Bernstein v zadnjem, junjskem zvezku »Sozialistische Monatshefte«. Bebel ima prav, izvaja Bernstein. Patriotizem je tudi za socialnega demokrata potreben. Tako-le izvaja:

»Dasi moderne nacionalne države in cesarstva niso organično nastala, so vendar deli velikega skupnega organizma, ki ga imenujemo: kulturno človeštvo in ki je preobsežen, da bi zamogel tvoriti eno samo državno enoto. In sicer so danes države nujni organi, za važne cilje človeškega razvoja največjega pomena. — Nacionalizem je dandanašnji postal sociološka funkcija in kot tak je napreden in zato mora in more v tem smislu biti socializem naroden. To ni nikakor v nasprotju s kozmopolitiško zavestjo, ampak njena nujna izpopolnitev. Internacionalizem, ta lepa pridobitev kulture, postane breznačajen, ako ni v zvezi z nacionalnimi nalozami in dolžnostmi, ki jih ima vsak do svojega naroda. . . . Ena prvih dolžnosti nasproti državi pa je, varovati njeno neodvisnost in nedotakljivost.

Zanimivo je, kaj Bernstein sodi o avstrijski socialni demokraciji kar zadeva njen patriotizem. Bernstein meni, da bo socialna demokracija v Avstriji močna protiutež proti razdirjavcem domovine in da bo patriotska. Da — že zdaj imenujejo avstrijsko socialno demokracijo meščanske stranke, predvsem vsenemci, ki hočejo državno enoto razdreti, zaničljivo: c. kr. avstrijsko socialno demokracijo. Res je — Avstrijo bo rešil in vzdržal patriotizem delavstva, ljudstva, proletarcev. To delavstvo bo nastopilo za pravično politiko napram narodnostim, bo razvilo sociološko narodnostno idejo in varovalo resnično mirovno politiko.

Zato pa treba priznati militarizem. Socialna demokracija se bori zgolj proti sistemu militarizmu, ki pomenja posebno vojaštvo, katerega vzgojijo v nasprotju s težnjami ljudstva, ne more in ne sme pa biti nasprotna militarizmu, ki znači vzgojo ljudstva, da postane za vojsko sposobno in je v stanju uspešno braniti se proti zunanjemu sovražniku napačalcu. Tudi kanone treba dovoliti, če so potrebni! To ni protiljudsko. Taka politika mnogo bolj pripomore k svetovnemu miru, kakor pa brezumna protivojasna propaganda.

Tako socialist Bernstein. Ako se bo socialna demokracija razvila v tem smislu, se je nam ni treba bati.

Komunistički predlog Jauresa.

Clemenceau je ostal sredi pota. Viničarsko gibanje je postavilo vlado in njenega socialnodemokratskega ministra Brianda pred ušodno vprašanje, ali naj izvede svoj socialistični program ali naj pa ostane vse pri starem »buržoaziskem družabnem redu«. Jaures pa je dosledno šel dalje. Iz Pariza poročajo danes:

Pariz, 11. junija. Jaures bo v zbornici predlagal: Od 1. julija 1907 naj postanejo vsa francoska zemljišča, kjer se obdeluje vino, nacionalna last. Podržavi naj se počeni z istim terminom vsa velika in srednje velika trgovina z vinom, fabrikacija in čistilnice sladkorja ter vsa alkoholska produkcija. Način razlastitve naj se določi v posebnem zakonu.

O tem predlogu dunajska »Neue Freie Presse« izvaja nekako sledeče: Kako naj se izvrši ta predlog? Kako visoka bo odškodnina, ki jo bo morala država plačati dosedanjim lastnikom? Od kod se bodo vzela za to sredstva do 1. julija? »Darüber schweigt des Säingers Höflichkeit.« Tu gre za milijarde, ki jih pa država nima. Gotovo bi bilo za to treba deset milijard. In če bi se to posrečilo, koliko državnih funkcionarjev bi bilo treba, da vodijo ta podjetja! Kaj pa bodo dejali lastniki in viničarji. Ali mislite, da si bodo pustili meni nič tebi nič vzeti svojo posest? Sicer so v teoriji socialisti, komunisti v praksi pa niso. Sicer pa, ako prihodnjič padejo cene žita, kakor se je sedaj zgodilo, bo morala država dosledno razlastiti še ostale kmete. Ali bo to šlo? Skratka — to je fantazija.

Tudi mi sodimo, da bi se ta komunistički načrt, tudi ako bi se dal izvesti, ne obnesel. Da razumemo položaj, objavimo nekaj števil. Francoski vinogradi so leta 1905 producirali 57.857 milijonov hektolitrov. Skoro v vseh departementih se prideluje vino. Največ ga je v Héraultu, Aude, Girondi, Gardu in vzhodnih Pirenejah. Vzlic temu je uvoz vina na Francosko večji kot izvoz. Leta 1905 se je uvozilo 5-17 milijonov hektolitrov, izvozilo pa le 2-6 milijonov. Vrednost izvoženega vina iznaša 227-6 milijonov frankov. Največ ga gre v Ameriko. Kar se tiče sladkorne produkcije, zavzema Francoska za Nemčijo in Avstrijo tretje mesto v svetovni produkciji. V Šampaniji se je leta 1905/06 pridelalo 1.020.000 ton sladkorja. Izvoz rafiniranega sladkorja znaša 170.000, sirovega sladkorja pa 180.000 meterskih ton. Pesa se je pridelovala v Šampaniji leta 1905/06 na 262.866 hektarjih zemlje, dočim se je 1904-05 pridelala pesa na 191.000 hektarjih zemlje.

AVSTRIJA.

Stranke.

Dne 12. t. m. se vrši ustanovni shod nove nemško-demokratske stranke. V stranki bodo sedeli člani bivše nemško-napredne stranke pod vodstvom barona Hocka. Glavna naloga nove stranke bo »protiklerikalstvo«. — Šest poljskih socialnih demokratov bo tvorilo sredi socialnodemokratskega kluba posebno avtonomistiško skupino. — Krščanski socialci so pomudili mandat v notranjem dunajskem mestu bivšemu železniškemu ministru Witteku, ki je kandidaturu sprejel. — Pristaši nemškega katoliškega centra, ki so se spojili s krščanskimi socialci v en klub, so svoj doseženi program opustili ter se bodo držali izključno krščanskosocialnega programa.

Sanacija deželnih financ.

Dunaj, 11. junija. Na konferenci vseh avstrijskih deželnih odborov so zastopniki sklenili: Državnozborski poslanci naj takoj začetkom zasedanja vložijo nujni predlog, v katerem pozivljajo vlado, naj predloži predlog o temeljiti sanaciji deželnih financ in naj se predlog da deželnim odborom na znanje. Država naj nadaljuje s poddržavljenjem železnice, monopolizacijo rudnikov in vodnih moči.

»Skupni« češki klub po Masarykovih mislih.

Poslanec Masaryk je povedal svoje misli o skupnem češkem klubu judov od »Neues Wiener Tagblatt«. On je proti onim, ki hočejo iz skupnosti narediti jednoto. To je le skupnost strank, ne pa skupnost poslancev. On napoveduje, da bo delal odločno protiklerikalno politiko, in že zdaj namiguje, da bo katoliško-narodnim poslancem nemogoče biti skupaj z njim. Na Češkem so se torej »klerikalci« prvi pokazali pripravne za skupen klub. Odgovor, ki ga dobivajo od svobodomiselcev, je pa skupnosti malo prijazen.

Češki socialni demokrati na Dunaju.

Na dan otvoritve novega državnega zbora bodo priredili češki socialnodemokratski delavci na Dunaju dvanajst shodov, na katerih vsakem bodeta nastopila po dva češka socialnodemokratska državna poslanca. Nemški socialni demokrati niso zadovoljni s tem, ker se jim zdi tako postopanje separatistiško.

OGRSKA.

Položaj.

Položaj je zelo kritičen. Cesar je odpoval nenadoma iz Budimpešte; vzrok, ki ga navajajo uradno, je seveda le preteza. Cesar zahteva, da se preje uvede splošna volivna pravica, kajti ogrska vlada se je v prestolnem govoru zavezala to izvesti, cesar sam pa se nikoli ni zavezal, sankcionirati »ustavne garancije«. Bajje je Andrassy od cesarja, ko je

LISZEK.

Pred možitvljo.

Spisal Vladislav Orkan. — Iz poljskega prevel Fr. Virant.

(Dalje.)

»Ti ne govori nič, ampak poslušaj, kaj ti oče pove! Nikar ne bodi modrejša od nas, kajti mi smo že dolgo gledali v svet! — Sai bi vendar vsaki oče iz srca rad privoščil oglišča za svojega otroka. Samo poslušaj staršiče, ne svoje volje, da ne boš kdaj obžalovala! Povem ti pa naprej, kadar pride Tine s stricem na ogled — da ne pokažeš nevolje!«

Roza se ni več odzvala, ker ni hotela nadaljevati neprijetnega razgovora. Stari so se spravljali k počitku. Tudi ona je razčesala dolge, svetle lase, zvezala jih s trakom, pomolila in šla v posteljo.

Neprijetne misli so se ji podile po glavi. Hotela je v snu z mislijo priklicati pred oči Vojteha — nekako hudobni duh ji je postavil domišljivo nabrekli obraz Tineta. Nazadnje je neko bolešno čustvo iztisnilo solze v oči iz srca; zavila je glavo v blazino in plakala dolgo, dolgo, da je ni sen prijatelj objel z lahki rameni in jo zazibal.

Komaj je drugi dan izšlo solnce, vzdignila se je Roza iz postelje in zavivši se v belo ruto, pohitela v laze — po maline. Med tem ko kuha mati kosilo, nabere ona polno košaro jagod.

Bilo je prekrasno jutro. Solnce se je ravno razlilo na vrhove bližnjih gor, svetlo-rozasto, in že je pogledalo v vse bajte, zadelo je z žarki ob šumčeo vođo potokov in skristalilo vse kaplje, leteče z visokih skal. Bilo je svečano jutro.

Gozdovi so se razgrinjali iz lahke nočne megle in začele so izstopati različne barve dreves: svetli bukev, zelenih jelk in črnih smrek. Temnejši pasovi nižjih delov lomijo svetlobo, kakor podolgaste gube na temno-zeleni sukni.

Bilo je čudodelno jutro. Z enakomerno zeleno travo odsevali baržunaste poljane, živo odbijajoč se od temnih tal lazov. Tudi umazani »baca« (»baca«, paznik čez pastirje v planini v Tatrah), je pomolil okajeni obraz iz nizke kolibe in se ozrl radovedno proti lazom, »kje neki pasejo ovčarji, hej!« Ovčarjev ni ugledal, morali so dalje pognati. Ugledal je pa dve srni, paseči se na parobku svobodno, in ugledal je še kosmati rep lisice, ki je potuhnjeno izginila v grmovju.

»Baca« je stopil pred kolibo, če bi kje saj kako ovčico uzrl. . . . Toda lazi so pusti, kakor daleč sega oko — samo nad vrhom kroži veličastno kraljevi orel — hej! . . .

V potoku šumi voda, padajoč peneč po opolkzkih skalah, pod jezovi na tolmunih pa švigajo hitro kakor blisk srebrnoluske posttrvi ter rišejo ena za drugo z repom svetle proge po površini . . .

pa s košarico v roki, lahko, komaj zemlje se dotikaje s prsti . . . Ko se pa skloni nad vodo, vidi se v zrcalu gozdna boginja s svetlimi lasmi v beli obleki in vitke postave. V vodi, porednem ogledalu — se zrcali resnica.

Gozd je bil že blizu. Dospela je na brv, zbežala brzo kakor divja koza čez njo in izginila po gozdni stezi . . . Kdor bi gledal, zdelo mu bi se, da je videl prikazen v sanjah, ki mu jo je resnost gozda odnesla izpred oči . . .

Nezadržno je plaval po drevju, šelestel in letel dalje zveneč glas pesmice, ki so jo listi listom ponavljali:

Ni pustila mati moja
Gledati čez prag
Rekla mi je: »Sklede umivaj
Piskre briši!« — Ah!
Oj piskre briši! — Ah!

Mati moja, draga moja,
Dela ne vkažuj!
Lenko svojo — njene roke,
Malo uvažuj . . .
Oj, malo uvažuj . . .

Zadnje besede so se odbile dvakrat ob nasproti ležeči gori — in predno se je njih odmev mogel vrniti — že so zadoneli novi glasovi:

Vsmilla se mati res je
Ročice Helene:
Venc na glavo, košek v roko,
Pa po malince!
Oj pa po malince . . .

Dekle je prišlo iz gozda in šla dalje po poljani k lazom, končaje začeto pesmico:

Kmalu tam za borom gozdnim,
In smrekami —
Mnogo rase malin tam,
Malin rase ti
Oj malin rase ti . . .

Stopila je hitreje, videč že oddaleč grmovje, obvešeno z rdečimi jagodami, Utruiena je zapela, že nekaj tišje, zadnjo kitico:

Hčerka malin mi prinesi,
Polni košek svoj.
Samo pazi mi na venec,
Zani samo se boj! . . .
Oj! . . . zani samo se boj!

Brzo je skočila k malinam, obirala s prstki krasne jagode in metala po celo pest v košarico . . .

Kmalu je napolnila z malinami posodo; iz vrhane košare so se valile jagode na zemljo . . . Oddahnila se je za trenutek, usedši se na sprnel štor. Gledala je v dolino, kjer je šumil brzi potok — in misli so ji brzo hitale, kakor deroči val potoka. Gledala je v nasproti ležeči gozd — in globoke sence starih jelk in bukev so ji vstavile oko, v katerem se je, kakor v gozdu, razprostrela globoka otožnost . . . Gledala je na mračno lepoto čarobnega obzora, ki se z gorskimi vrhovi zliiva z nebom — in čudno razkošno čustvo, mešano z otožnostjo duše, ji je vzburljalo prsi, valujoč pod lahko in tenko srajco . . . Usta so se ji odprla, kakor dve blizu nje na grmičku viseči malini . . .

(Dalje.)

bil v Budimpešti, slednje zahteval. Cesarja je tudi vznevoljilo postopanje z rumunskim poslancem Vajdo in hrvaško-ogrski spor. Merodajni dunajski krogi sodijo, da mora ogrski ministrski kabinet demisionirati, ako ni v stanu izpeljati, kar je kroni obljubil. Grof Andrassy res tudi namerava prvi demisionirati.

Hrvaško-ogrski spor.

Budimpešta, 11. junija. (Državno-zborniško poročilo.) Nagy izjavlja, da je on rojen v Slavoniji in da zato dobro pozna hrvaške razmere. Hrvatje kršijo nagodbo, ako zahtevajo za železničarje na Hrvaškem znanje hrvaščine. To tudi iz strateških ozirorov (!) ne gre. Hrvaška je zemlja, priklopljena ogrski kroni. Dolžnost Hrvatov je respektirati pravice Stefanove krone. Hrvatje pravijo, da tvorijo posebno državo. To pa ni res. Eua država je — ogrska. Hrvati s tem delajo tudi proti Avstriji. Znani Košutovec Ugrom vzklikne: Da, mi smo boljši Avstrijci, kakor pa Hrvati! Pribičevič: Glej ga no, novega »geheimratia« (Smeh.) Nagy konča, povdarjajoč, da med Hrvati sedaj ni nobene pravega prijatelja Mažarov, kakor je bil Kovačević, ki je priznal, da: extra Hungarum non est salus! Nato govori Mažuranič, Izjava: Mažari ne bodo zmagali, kajti mi od svojih zahtev ne bomo odnehali! Kako pa hočete izvesti na Hrvaškem novi železniški zakon? Z bajoneti? Z avstrijskimi bajoneti, ki jih drugače napadate? S silo, katero zavračate?

Francosko mnenje o hrvaško-ogrskem sporu.

Hrvaško-ogrski spor utegne imeti dalekosežne posledice, saj so se začeli pečati z njim najuglednejši inozemski listi. Pariška »L'Information« se razmotrivajoč prepriča med Hrvati in Ogrji, postavlja popolnoma na zakonito stališče Hrvatov ter ostro obsoja madjarski šovinizem. List ironično vprašuje: Kaj so Madjari v ogrskem kraljestvu? — Vse. — Kaj hočejo? — Da bodo še več. — ter zavrzuje članek sledeče: Da se za vedno zlomi gospodstvo ogrskih županij, da se uniči ta nazadnjaška organizacija, da se zruši tiranski despotizem manjšine nad ogromno večino drugih manjšin, da se uženo Madjari v prave meje v kraljestvu, ki v njem gospodarijo po svoji volji, a proti vsakej logiki, treba je samo, da se uvede občina in enaka volivna pravica, ki jo Madjari odklanjajo, dočim jo cel svet zahteva.

Ogrski šolski zakon potrjen.

Budimpeški uradni list prinaša cesarjevo potrjenje ogrskega šolskega zakona, ki pomenja za nemadjarske narodnosti veliko krivico.

Nagodba.

Budimpešta, 11. junija. Pri nagodbenih pogajanjih, ki se sedaj v Budimpešti nadaljujejo, se je doseglo sporazumljenje med avstrijsko in ogrsko vlado glede na blokno rento. Tudi glede na užitnino sta se stališči zblížali.

IZ DRUGIH DEŽEL.

Francija. Vojni minister Piquart je odredil preiskave glede na vedno naraščajočo protivnojaško propagando med vojaki. Kaznovani bodo tudi tisti vojniki pehotnega polka št. 100 v Narbonne, ki so se udeležili viničarskih demonstracij. — V zbornici je finančni minister svetoval viničarjem, naj se organizirajo, da preprečijo ponarejanje vina. Minister bo za pet let opustil vinograde davka.

Srbija. Novo Pašičevo ministrstvo je sestavljeno. Izvzemši Protiča so ministri vsi prejšnji. Justični minister Tričković vodi začasno tudi notranje posle.

Avtomobilna vožnja Peking-Pariz. Kitajska vlada ni hotela prevzeti jamstva za varnost avtomobilnih dirkačev Peking - Pariz. Vzlic temu so dirkači oddirjali. Prvi je oddirjal Chormier, za njim Codard, potem princ Scipio Borghese, Calognan in Pons.

Stavke. Rotterdamski mornarji se končali stavko. — V Rimu stavka 5000 delavcev po tvornicah stekla. — V Nancyju stavka 800 mizarjev.

Vdirajoče se mesto. Mesto Mothervell na Škotskem se vdira počasi v zemljo in se gotovo popolnoma vdre. Prvo vdiranje se je pojavilo s silo potresa. Zemlja je razkopana, plinove in vodovodne cevi so počile. Plinov smrad zastruplja ozračje. Prebivalci, 20.000 oseb, so zapustili Mothervell. Mesto se vdira, ker so pod njim obširni rudniki. Mothervell je važno križišče železnice. Leži med Glasgowom in Edinburgom.

Dnevne novice.

+ **Manifestačni shod v Pragi za drugo češko vseučilišče in za vseučilišče slovensko in rusinsko.** Iz Prage se nam poroča: Shod, ki ga je sklical »Svaz češko-slovanskega studentstva«, se je vršil v nedeljo dopoldne v Lazenski dvorani na Mali Strani ob veliki udeležbi dijaštva in vseučiliških profesorjev. Shod je otvoril pravnik Tvrežický. O slovenskem vseučilišču je govoril dr. M. Rostohar, ki je opisal sovražnost nemško-nacionalnih profesorjev dunajskih proti slovenskim dijakom. Gimnazije na Slovenskem so nemške, na Kranjskem je 97 uradnih mest zasedenih od Nemcev, dasi pripadajo Slovincem, na Štajerskem je takih mest 208, na Koroškem 63, na Primorskem 171 — skupaj 565. Govornik zahteva, da se slovensko, češko in rusinsko vprašanje reši obenem in zahteva, da se omogoči provizorna habilitacija slovenskih docentov na češki univerzi. Za Rusine je govoril dr. Struk, ki je dokazoval, da je rusinsko vseučilišče narodna zahteva. Potrebno drugega češkega vseučilišča je utemeljeval g. Tvřický. Sprejela se je resolucija, ki zahteva, da se ustanove: Češko vseučilišče v

Brnu, slovensko v Ljubljani in rusinsko v Lvovu.

+ **Cesar Franc Jožef** odpotuje prihodnji teden v ISI, kjer ostane do 3. septembra, ko odpotuje k velikim vojaškim vajam na Koroško.

+ **Dijaški štrajk v Novem mestu.** Včeraj v jutro ob 9. do 10. uri (torek) štrajkali so vsi sedmošolci pri gospodu profesorju Maslu pri pouku v latinščini. Vzrok — strogost gospoda profesorja. Dižaki in profesor pridejo v preiskavo. Šli so na kapiteljski hrib. Tam so ležali do 10. ure. Ob 10. uri zbrali so se zopet polnoštevilno v šolski sobi. Štrajk v latinščini se bo nadaljeval.

+ **Delavski štrajk** je izbruhnil, kakor smo včeraj omenili, pri opekarni reške kreditne banke v ponedeljek opoldne na Mali Bukovici pri Trnovem na Notranjskem. Delavci so zvečine Hrvatje, le maloštevilni so domačini. Delati morajo na dan 10 inpol ure. Moški dobio plače po 2 K 40 v; ženske pa po 1 K 50 v. Med delavci so fantje po 16 let. Če pomislimo, da podjetje veliko dobička na leto prinaša, in da je draginja živil prav v zadnjem času znatno poskočila, je res sramotno, da se delavcem ne povišajo plače. Povrh je pa delo pri opekarni silno naporno in čudimo se, da opekarna ne jemlje v delo telesno odraslih ljudi in najema fantiče, ki morajo delati za bornih 70 krajerjev na dan ravno tako delo, kakor odrasel delavec plačan po 2 K 40 v. Tudi se zadovoljuje to podjetje, da morajo delati po trije delavci, kjer so bili popreje štiri. Na ta način si ljudje pač še mrzle vode ne bi mogli zaslužiti. Delavstvo se tudi kaznuje z denarnimi globami za prazen nič. Če je deževno vreme, jim tovarna ne plača nič, in delavstvo mora živeti od zraka, ker prihraniti si more pač težko kaj. Tudi se z delavci obnaša, kakor bi bili kje med Culukaři in ne v Evropi. Kriči se nad njimi kakor nad kako živino, posebno se odlikuje v tem neki Kraus. Silno čudno se ravna tudi z odpuščanjem delavca. Pozornost vzbuja tudi to, da se nobenemu delavcu nikoli ne zmoti pri plačilu, da bi kdaj kdo več plače dobil ob plačilnem dnevu, pač pa se baje večkrat zgode pomote v škodo delavcev. V tem oziru bi si želeli od podjetja natančnejših podatkov, ako so take govorice resnične. Za danes naj zadostujejo le te vrstice, ki pričajo kako se zgodi lahko z delavstvom, ako ni združeno. Odkrito pa povemo že danes, da bomo vso zadevo silno pazno zasledovali in posvetili pravo čvrsto ne samo podjetju, temveč tudi vsem drugim javnim činiteljem, ako menijo stati na strani podjetja in ne pomoči delavstvu, da bi vsaj živeti mogli.

+ **Organizacija poštarjev, poštinih oficijantov in aspirantov.** Pretekli teden je sklical osrednji odbor poštinih oficijantov in aspirantov shod na Dunaj v prostore hotela »Post«. Pozivu so se odzvali skoraj vsi deželni in krajni odbori. Vsi tedeg je bilo zborovanje od zastopnikov cele Avstrije prav močno obiskano. Obenem so pristopila češka društva, katera so imela dosedaj svoj osrednji odbor v Pragi. Dosegel se je lep, nepričakovan uspeh. Navzoči zastopniki osrednjega odbora poštarjev so bili pooblašeni izjaviti, da so pripravili v slučaju sporazumjenja se združiti v eden osrednji odbor. Sklenilo se je po daljši razpravi, postopati skupno. Nova organizacija, v kateri bodo odslej združeni vsi poštarji, oficijanti in aspiranti cele Avstrije, je sprejela soglasno načrt organizacije, sestavo zakona o uravnavi službenih razmer ter se za slučaj strahovanj zastopništva naših stanovskih zanimanj izrekla popolnoma skupna. V kratkem priredi osrednji odbor organizatorični shod v Ljubljani, kateri se iz taktičnih vzrokov sedaj še ne objavi. Kakor razvidno iz načrta, želeli bi bilo, da se tega poziva udeleže vsa društva in krajni odbori poštarjev, oficijantov in aspirantov kranjske, koroške, spodnjestajerske in istrske dežele po svojih zastopnikih.

+ **Vabilo na CLII. odborovo sejo »Slovenske Matice«** v Ljubljani, v petek, dne 14. ržnega cveta 1907. leta, ob pošesti uri popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanilo predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o 151. odborovi seji. 3. Poročilo o izidu dopolnilnih volitev na letošnjem občnem zboru. 4. Volitev predsednika. 1. in 2. podpredsednika, blagajnika, dveh ključarjev in odsekov. 5. Tajnikovo poročilo. 6. Razgovor o oddaji letošnjih tiskarskih del. 7. Eventualia. — V Ljubljani, dne 11. ržnega cveta 1907. leta.

— **Umor.** V nedeljo dne 9. t. m. so se v Čebularjevi gostilni na Javorniku pri Koroški Beli tovarniški delavci med seboj prepirali in so ga nadaljevali tudi na cesti, kar je povzročilo medsebojno ruvanje in pehanje. Slednjič udari nekdo 19-letnega Petra Belca, pristojnega v občino Sora, z nekim kranjnikom po glavi, da mu odleti z glave klobuk. Ko Peter Belc pobira klobuk, pridrvi nadeni Janez Jerman, pristojen v občino Smednik, z velikim krušnim nožem in ga mu v hrbet mej rebra z vso močjo zasadi. Malo je manjkalo, da ni nož na drugi strani prišel skozi kožo. Ranjeni je takoj padel po tleh in vsled notranjega izkrvavenja v nekaterih minutah umrl. Prenesli so ga v mrtvašnico na Koroško Belo.

+ **Sestanek kmečkih gospodarskih zvez** se je vršil na Dunaju. Sklepalo se je o ustanovitvi trga za živino na Dunaju po hamburškem zgledu.

+ **Izpremembe v finančni službi.** Davčni adjunkt Henrik Kette je premeščen iz Loke v Kranj, davčni praktikant Ivan Cerkovnik pa iz Kranja v Krško.

+ **Nova stranka v Dalmaciji?** »Hrvat-ska« se toplo zavzema za ustanovitev »Krsčansko-socialne stranke v Dalmaciji«, h kateri naj bi zlasti pristopili tudi duhovniki.

+ **Občinske volitve v Pulju.** »Tagespost« poroča, da je prišlo pri shodu »hrvaško-so-

cialne« stranke do izgrediv. Udeležniki so metali na laške meščane krožnike, kozarce in kamenje. Streljalo se je iz samokresov in ranilo so enega meščana. Tudi nekaj policajev so pretepli. Konečno so Hrvate potisnili iz dvorane.

— **Slovenska opera v Serajevu.** V nedeljo so peli Parmovo »Ksenijo« in »Lepo Galacanko«. Uspeh je bil lep. »Slovensko omizje« je podarilo gosp. Skalovej in gđ. Kočvarievej krasne šopke.

— **»Glasbeni Matiči«** je naklonila posojilnica v Logatcu znesek 50 kron.

— **Turistovsko društvo »Adrija«.** Ustanovilo se je novo turistiško društvo »Adrija«, ki bo pospeševalo promet turistov ob obali Jadranskega morja. Proglas je podpisan od dalmatinskega in štajerskega namestnika in mnogih drugih uglednih oseb. Članarina znaša 10 kron na leto. Priglasje sprejema K. W. Gawalowski, arhivar deželne knjižnice v Gradcu, Schölgelgasse 9.

— **Imenovanja pri sodiščih.** Pisarniška oficijanta Albin Prepeluh pri c. kr. deželni sodnji v Ljubljani in Josip Mehora pri c. kr. okrajni sodnji v Rudolfovem imenovana sta c. kr. sodnim kancelistom in sicer prvi za okrajno sodnjo na Brdu, drugi za Metliko.

— **Pisarniškim oficijantom in pomočnikom** dovolilo je justično ministrstvo stalni letni dopust in sicer prvim do 14 dni, drugim do 10 dni, ako službene razmere k temu dopuščajo.

— **Samoumor.** Pri nekež rodbini v Reki je bila v službi Ivana Tone iz Ilirske Bistrice. Pretekli petek, ko sta prišla gospodar in gospodinja zvečer domov, našla sta jo z njenim ljubimcem, Senjanom mrtvo v postelji. Pred posteljo je stala posoda, v kateri je še telo žareče oglje. Vzrok samoumora je nesrečna ljubezen.

— **Dalmatinsko paroplovno vprašanje.** Življenjsko vprašanje za Dalmacijo še vedno ni rešeno. Dva predloga bila sta že odklonjena; Hribarjev je bil onemogočen, drugi, strnjenje dalmatinskih paroplovnih društev v zvezi z Lloydom je imel nekoliko nade, da se uresniči, a bil je kmalu pokopan. Vstvarili so provizorij, ki pa je paroplovno zvezo med posameznimi kraji in Trstom ter Dalmacijo preje poslabšal kot pa izboljšal. Sedaj se kuje tretji načrt, po katerem naj bi Lloyd prevzel vso brzoplovno zvezo med Dalmacijo in Trstom, obenem pa obdržal vse dosedanje trgovske proge. Dalmatinska paroplovna društva naj bi obdržala svoje postranske proge, a bi morala zajedno vpeljati pri svojih parniških večjo brzino in dogovoriti z Lloydom glede cen. Če se to zgodi, bi mogla tudi dalmatinska društva dobiti kaj iz skupne podpore 1.500.000 kron, drugih 1.800.000 kron dobi pa Lloyd sam kot brezobrestno posojilo, vrhutega pa še monopol na vse važnejše potniške in trgovske proge. — Da vesti o tej novi uredbi paroplovstva v Dalmaciji niso preneljene, dokazuje dejstvo, da »Dubrovniško paroplovno društvo«, ki je v jako dobrem gmotnem stanju in je predložilo vladi zelo ugoden projekt že v prvi polovici maja, a še do danes ni dobilo odgovora. Dalmatinsko paroplovno vprašanje je važna preporna točka, ki se bode morala vsekako rešiti v novi zbornici. Da se čimprej reši, ni želeli le iz narodno-gospodarskih, ampak tudi iz strateških ozirorov.

— **Sprejemne izkušnje na c. kr. umetno-obrtni dunajski šoli** se vrše 9. in 10. julija. Zglasiti se morajo učenci osebno 8. julija pri tajništvu, Dunaj I., Stubenring št. 3.

— **Stavbinsko društvo za zgradbo uradniških in delavskih hiš v Zagrebu.** Hrvaška vlada je potrdila sklep občinskega sveta zagrebškega, da se podeli stavbinskemu društvu, ki gradi hiše s cenimi stanovanji za revnejše sloje, iz občinskih sredstev 150.000 K podpore. Ljubljana, kje si?

— **Občinski odbor** občine Jarše je v svoji seji dne 8. t. m. izvolil veseloštopovanega gosp. Petra Majdiča, veletržca v Zgornjih Jaršah, zavoljo pre mnogih zaslug za občino svojim častnim občanom.

— **Slovenske vesti iz Amerike.** Umrl je v Willocku Jakob Jurman iz Cerknega na Goriškem. V premogovniku se je prevzdignil ter si nakopal s tem neozdravljivo bolezen, za katero je po šestih mesecih umrl. Bil je predsednik dveh in odbornik tudi dveh društev. — V Vaukeghanu sta se poročila gosp. Karol Drobnič in gđ. Frančiška Keržič. — V Leadville je padel v rudniku velikanski kos rude na Josipa Sajeta iz Češnice v mirnopoški županiji ter ga ubil.

— **Iz Košane** se nam poroča, da je veselica »Košanskega pevskega društva« prav dobro uspela. Petje, igra, deklamacija, tamburanje, vse je zelo ugajalo. Društvo je doseglo s to prireditvijo lep moralen in tudi gmoten uspeh. Veselico je obiskalo mnogo odličnega občinstva iz okolice, a tudi domačini so pokazali naklonjenost društvu. Čast vsem, zlasti tistim, ki so poleg vstopnine še za zastavo prispevali posebne zneske.

— **Streško društvo v Škofji Loki** je napravilo pretečeno nedeljo s svojim načelnikom notarjem Lenčkom izlet v Gorico. Ker so pa morali tako zgodaj odhajati, da niso mogli udeležiti se jutranje običajne maše, so naprosili našega gospoda župnika, da bi jim dal brati posebno mašo, kar je gospod župnik tudi radovoljno storil. Ob pol 5. uri so bili naši vrli strečji že pri sv. maši in se ob 5. uri odpeljali. Ta pobožnost je posnemanja vredna in za to lepo stvar se je najbolj zavzel ekonom mesta gospod Rafael Taler.

— **Nenadne smrti** je umrl včeraj 11. junija gosp. Ivan Ofner, stražvohar pri žrebčarjih. Prišel je ob 5. uri v Št. Jernej na inspekcijo ondotne žrebčarske postaje z bikljem. Naenkrat se zgrudi in umre. Bil je blag mož in štel mnogo prijateljev tudi pri duhovnikih.

— **Tiskarski škrat.** V poročilu o konfirenci krškega okraja se je vrnila tiskovna posmota — »škodovali« — mesto obdovali po gosp. O. Severju.

— **Za ubogo rodbino od strele ubitega** Damijana Koprivca z Ilove gore, občina Račna, so došli na Srečko Zalokarja, organista na Kopanju, pošta Grosuplje, sledeči darovi: Fr. Soukal, pred Skofijo 2 kroni; »Dobrotnik« (neimenovan) iz Sušaka 5 kron. — Blagim darovalcem povrni Bog!

— **Spomenik cesarici Elizabeti** bodo v kratkem postavili v Trstu v vrtu pred postajo Južnega kolodvora.

— **Poizkus samoumora.** 9. t. m. je prišel v Trstu v bolnico sv. Magdalene neki 18-letni delavec obiskat svojo ljubico, ki boleha na jetiki. Pozdravil jo je, potem pa trikrat ustrelil nase. Ranil se je precej težko.

— **Iz gradiške jetnišnice** je pobegnil nek Zupan. Iz Ljubljane je oddal dopisnico, kjer se norčuje iz jetniškega nadzornika.

— **Artilerijsko strelišče v Kočevju.** Komisije so dognale, da pri Kočevju ni ugodnega prostora za artilerijsko strelišče, ki so ga nameravali prirediti v Kočevju.

— **Mrliča** moškega spola, starega 40 do 45 let, so izvlekli iz Save pri Renkah. Utopljenec je velik 142 cm, srednje močan, s kratkimi brkami. Lasje so že izpadli. Mrlič je ležal v Savi že približno 14 dni.

— **Jubilejske pismene znamke.** Ob šestdesetletnem cesarjevem vladarskem jubileju se uvedejo prihodnje leto umetne pismene znamke. Izdela jih prof. Kolo Moser. Znamka za 1 h kaže podobo cesarja Karola VI., za 2 h podobo cesarice Marije Terezije, za 3 h podobo cesarja Jožefa II., znamke po 5 in 10 h podobo cesarja Franc Jožefa, znamke po 20, 25, 30 h kažejo podobe Leopolda II., Franca in Ferdinanda. Višje znamke nosijo podobo cesarjevo v raznih slikah. Posebna znamka za 10 K bo kazala celo cesarjevo podobo.

— **Hrvaška domobranska častniška šola.** Pretekli ponedeljek je bila zaključena letos v Zagrebu otvorjena častniška šola za starejša nadporočnike. Obiskovalci, 15 nadporočnikov, se pada na učno potovanje čez Reko in Pulj v Trst, odondot v Soško dolino in Gorico. Učni jezik v šoli je hrvaški, poveljniki pa generalni major Ivan pl. Ratković.

— **Ponudbeni razpis.** C. in kr. vojaški staveniški oddelek vojaškega poveljništva v Zadru naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo zaradi zagotovitve zidarskih del, dobav in drugih del za stavbo novih vojašnic za infanterijo, artilerijo in pionirije v Teodo v južni Dalmaciji dne 1. julija t. l. ob 10. uri dopoldne v pisarni gori navedenega oddelka vršila pismena ponudbeni razprava. Eden izvod ponudbenega razpisa je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Dobavni razpis.** C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Beljaku naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo ponudbenim potom oddala dobava za čas od 1. januarja 1908 do 31. decembra 1908 kemijskih in naravnih pridelkov, barv, lepa, firneža, laka in dr. Ponudbe je vložiti pri navedenem ravnateljstvu najpozneje do 30. junija t. l. do 12. ure opoldne. Prepis dobavnega razpisa je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Ustanova** grof Reichenbach-Lessonik-seva v višini 100 kron je razpisana od 1. januarja 1907 nadalje. Pravico imajo invalidi, ki so se udeležili bitke 9. maja 1804 pri Helgolandu in vdove ter sirote onih, ki so padli v tej bitki. Prošnje do 31. julija 1907 na tržaško mornariško poveljništvo.

— **Šahovski turnir v Pragi.** Iz Prage se nam poroča: V nedeljo se je vršil na sokolski telovadnici letni veliki šahovski turnir. Bil je alegoričen turnir in je predstavljal boj med Husiti in cesarsko armado. Žižka pade s Kuten Hore in zasleduje kralja Siegmunda. Dne 2. januarja 1422 pride do bitke pri Habru, v kateri prisili Žižka Siegmunda, polastivši se Nemškega Broda, da zapusti Češko. Bil je krasen prizor na slikovite skupine. Žižkovi so bili beli, Siegmundovi pa črni. Figure so bile krasno maskirane.

— **Prvi splošni češkoslovanski sestanek kolesarjev** bo 29. t. m. v Pragi.

— **Konkurz** je proglašen nad imetjem grofa Karola Schönborna na Češkem.

— **Zdravje hrvaškega bana,** grofa Pejačevića se je začelo izdatno boljšati. Ban more zapustiti že posteljo.

— **V Savi utonil** je 10letni Pero Mihalinec, ko se je kopal v neki stranski strugi Save pri Žitnjaku.

— **Tržaška trgovska in obrtna zbornica** bo poslala na Dunaj zbornična svetnika Budinicha in Economa, da na pristojnih mestih posreduje, da se odpomore velikemu pomaničkanju prostora na obrežju in pomolih.

— **Nezgoda.** Kmet Peter Hojak iz Čepovana je 9. t. m. padla z voza, ko se je peljal v Grgar. Splašili so se namreč konji, ko je pridrvel mimo motorbicikeli. Kmet si je zlomil desno roko.

— **Ukradel** je 23. maja služabnik barona Coronini-Cromberga, Anton Passinger za 150 bankovcev. 6. t. m. so ga aretirali v Mariboru.

— **Petletna** deklica Jožefina Aloisi v Trstu, ki je nedavno padla, igrajoč se blizu vile »Emme«, iz višine 6 metrov, je 10. t. m. v bolnišnici umrla.

— **Zanemarjena mladina.** 10. t. m. zvečer sta hodila na tržaskih kavarnah dva otroka, desetletna deklica in osemletni fantič. Deklica se je v kavarnah producerala v umazanem trikotu, fantiček pa je pazil pri vratih, da niso prišli policaji. Deklica je dejala, kamor je prišla: »Pozor gospodje!« in izvajala

preproste akrobatske vaje, potem pa je porabila krajcarje, rekoč: »per la fabbrica dell'appetito« — za naš appetit! Ko so deklica vprašali, kaj so njeni starši, je dejala: »Oče je šel iz Trsta, mati pa živi z drugim. Midva materi pomagava.« Končno je otroka zalotila policija v kavarni »Rosa« ter ju odvedla na inšpektorat. Tjaka so poklicali tudi njuno mater, ki bo morala dati odgovor za toliko zamerjenost otrok.

— **Na Mali Bukovici** pri opekarni občina Trnovo na Notranjskem je ugriznil tovarniški pes učitelja gosp. Suligoja v nogo. Zatehtevamo radi varnosti od oblasti, da se ta mrčina odstrani, katera bi se že morala, ko je bil pasji kontumac, in je bila brez nagobčnika, kar javni oblasti ni znano.

— **Občinske volitve goriške.** V tretjem razredu so izvoljeni, kakor tudi ni bilo drugače pričakovati, kar brez tekmecev, po gosposdujoči stranki postavljeni kandidati, namreč Karol Seppenhofer z 241, dr. Ahil Venier z 239 in Josip Juch z 237 glasovi. Vpisanih je v tem razredu 916 volivcev, od katerih je glasovalo 242, torej komaj 25 odstotkov. Ker se je magistratna gospoda bala velike blamaže, videča, da izven ostalih svetovalcev, mestnih uslužbencev in par brakov noče priti nikdo na volišče, poslali so zadnje s fiakerji po že poprej določene volivce, katere so z veliko silo in še s cvenkom vlačili na volišče. Ta volitev je najjasnejši dokaz, da goriški mogotci, ki že toliko let tlačijo ljudstvo, zginejo iz površja za vedno, kakor hitro se jim kdo postavi v bran. Prebivalstvo čaka tega odrešenika, a zastonj, ker se vsakdo boji prevzeti odgovornost za grehe drugih. Prej ali pozneje mora priti vladni komisar na krmilo, da očisti Avgijev hlev.

— **Roparski napad z nožem.** Gospod Peter Palimini, ki stanuje v ulici Antonio Caccia št. 10 v Trstu, je prijavil včeraj na policiji sledeči dogodek: Ko se je on predminolo noč ob 2. uri vračal domov, sta ga v ulici della Scorzera napadla dva neznanca zlikovca. Eden teh dveh mu je nastavlil na grlo dolg in oster nož ter mu rekel: »Če vpiješ, je ta nož zate!« A mej tem mu je drugi prebrskal vse žepne ter mu vzel mošnjiček, v katerem je imel 12 kron denarja.

— **Nesreča na delu.** 44-letni premikač državne železnice Ivan Rebec, ki je služboval v svobodni luki in je bil tam zaposlen pri premikanju železniških vozov z volom, je včeraj v jutro ob 6. uri in pol ponesrečil pri delu. Neki vagon mu je namreč stisnil obe nogi ob zid, da je bil precej težko ranjen. Pozvan je bil k njemu telefoničnim potom zdravnik s zdravniške postaje, ki mu je podelil najnujnejšo pomoč in ga dal potem odvesti v mestno bolnišnico.

— **Slovensko gledališče v Trstu.** Tržaško dramatično društvo je sklenilo na občnem zboru 1. t. m., da ustanovi že prihodnjo sezono stalno slovensko gledališče s stalno nastavljenim osebom in slovensko dramatično solo.

— **Sin okradel očeta.** V Reki je Franc Dodich naznanil policiji, da mu je njegov sin Jožef s ponarejenim ključem odprl skrinjo in ukradel 190 kron.

— **Zob je izbil** na Reki Hrvat Melle Italijanu Coradiju iz Ankone, ker se mu je ta zaničljivo smejal.

Ljubljanske novice.

lj Dr. Tavčar in občni zbor »Dijaške kuhinje«. Ljubljanska inteligenca ima zdaj priložnost videti in primerjati, na kateri strani je več clike in dostojnosti: na naši ali pa na njihovi. Dr. Tavčar, ki je poštvalne in delavne dame iz odbora »Dijaške kuhinje« na občnem zboru opsoval s »prokletimi babami«, zdaj nadaljuje v »Narodu« svoje sirovosti. Ali je že kdaj kdo pri nas v javnosti tako grdil žensko, kakor je to storil dr. Tavčar in kakor zdaj nadaljuje »Narod«? Če je dr. Susteršič v odkriti vroči bitki vrgel v obraz moškemu nasprotniku težko bojno kopje, so se zasolili vsi »inteligentniki« nad to »sirovostjo«. Če pa dr. Tavčar dame podi proč od mize, pri kateri imajo v prvi vrsti one pravico sedeti in kamor se je on vsilil, da jih izpodrine, po vrhu še ozmerja s »prokletimi babami«, pa bodo vsi molčali, in še tržaška »Edinost« bo pozabila, da ima pripravljen cel vodnjak solza, da se joka zoper »sirovosti« ljubljanskih — seveda le klerikalnih — voditeljev. Kje so zdaj tisti vitezi, ki »rešujejo žensko čast«? Ne bodo na javni cesti pretepli dr. Tavčarja! Kje ste zdaj, zagovorniki dostojnosti proti »Slovencu«? Mi čakamo, da se oglosite... Dr. Tavčarju je vse na tem ležeče, da bi njegova Franja — ne, bodimo dostojni, kajti dr. Tavčar sme sramotiti gospo Jos. Kosovo, mi pa ne njegovo Franjo — da bi torej njegova gospa soproga šumela po »Ljudski kuhinji«, se dala častiti in da bi namesto gorke juhe točila dijakom liberalno vodo. Samo za to se gre, in zato mora dr. Tavčar one dame, ki so na poti njegovi gospej soprog, zmerjati s »prokletimi babami«, da jih izžene iz društva. Zato zmerja zdaj v »Narodu«: »temne poštenjakinje«, »iz norišnice ušla«, »copernica s Kleka«, »se ostudno obnaša«, »razsaja«, »brani svoj globoki lonec pri Ljudski kuhinji«. Ali ni taka pisava sramotna? Kar piše dr. Tavčar o duhovnikih, ki so odkrili nameravano sleparijo, kaže le njegovo izobrazbo in koliko ima on pravice se sploh prištevati med inteligenco. A njegov nastop proti žensktvu treba ožgostiti z vso silo, da se vendar enkrat zdramijo oni, ki požirajo iz »Naroda« debela bruna, a se sramežljivo zgražajo, če zagledajo drobno trsko v »Slovencu«. — Kar se tiče občnega zbora, je dejstvo, da je bil zbor sklican na pol 7. uro. Dokaz za to: original vabila, ki je lastnoročno podpisano od

vseh odbornikov in odbornic. Napačno naznailo po listih je sleparstvo in spada v kriminal. V »Narodu« se proglašajo, da je za listo Franje dr. Tavčarjeve bilo oddanih 28 glasov, za odborovo pa 21. To ni res, kajti za Franjo dr. Tavčarjevo ni bilo oddanih 28 glasov. Da je pa za odborovo listo bilo oddanih mnogo več glasov, priča 34 podpisov, ki so jih takoj na občnem zboru navzoči člani, ki so glasovali za odborovo listo, dali na protestno polo. Mnogo jih je pa odšlo. Kako je to bilo mogoče, o tem se bo dr. Tavčar še zagovarjal. To nasilstvo v sobi na smrt bolnega predsednika pa predlagmo celi javnosti v razsodbo! Res, globoko je padla liberalna stranka, da si mora, kakor se je na shodu reklo, na račun ubogih lačnih dijakov podaljšati svoje nesrečno, žalosti in togote polno življenje Dr. Tavčar, ki je kot reven dijak sam ponižno vžival farovski kruh — in da mu je teknil, to priča, da rabimo izraz, ki ga je on vpeljal v žurnalistiko, njegova obsežna »posoda«, ki pa ni duhovna — ta dr. Tavčar hoče ubogim dijakom preprečiti nadaljno podporo duhovščine. Sam se je odedelil kot dijak v farovski kuhinji in podedoval farovski denar, zdaj pa iz »Dijaške kuhinje« z inzultu izganja duhovnike. Naj to sodi vsakdo, kakor mu drago! Solze lačnih revežev bodo žgale vest onih, ki so sodeležni takega početja!

lj **Delniške stavbinske družbe »Union«** občni zbor se vrši 26. junija ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red je: 1. Poročila upravnega sveta o poslovanju in bilanci za leto 1906. 2. Poročilo nadzorovalnega sveta. 3. Volitev enega člana v upravni svet za dobo dveh let. 4. Volitev 5 članov nadzorovalnega sveta. 5. Eventualni predlogi delničarjev, kateri se pa morajo vsaj 8 dni prej naznaniti predsedništvu, da pridejo na dnevni red. — Delničarji, ki hočejo svojo vplivno pravico izvrševati, moraje pet dni pred občnim zborom položiti svoje delnice v pisarni »Union«, Franciškanke ulice, od 11. do 12. ure popoldne.

lj **Ljubljanska delniška družba za pilnovo razsvetljavo** ima svoj redni občni zbor delničarjev v četrtek, dne 27. junija 1907, ob 11. uri popoldne v mali dvorani »Mestnega doma«.

lj **Polkovnik 27. pešpolka g. Martin Radičević** je od vrttembergškega kralja odlikovan s komturjskim križcem II. razreda vrttembergškega reda Friderika I.

lj **»Alarm«**. Na 1. mestni ljudski šoli je bil danes med poukom »alarm«. Učencij se namreč vadijo, kako je treba kolikormoč hitro izprazniti učne sobe, ako bi bil potres, ogenj ali kaka druga enaka neizgoda. Deset razredov s poprečno 60imi učenci je bilo na prostem v treh minutah.

lj **V spanju ga okradel.** Včeraj popoldne sta prišla v »Zeleno jamo« delavca Urban Prosen in Jernej Levstek, kjer sta zaspala. Ko se je pa Prosen prebudil in vedel, da ima prijatelj Levstek denar, mu je segel v žep in mu ukradel 16 kron denarja. Pri tem se je Levstek prebudil in ko je opazil, da nima denarja, ga je takoj zahteval od Prosenega. Ta je pa, mesto, da bi bil denar vrnil, Levstika »nabunkal« in ga poskodoval. Levstek je takoj zadevo naznanil policiji, ki je »dobrega prijatelja« kmalu izsledila v neki žganjariji in ga aretovala. Pri njem so dobili skoro še ves denar.

lj **Vthotapec.** Včeraj popoldne se je v stanovanje ključavničarja Rudolfa Mahniča v Razpotnih ulicah prilazil neki neznanec in odprl sobna vrata s kili. Ker je pa bil v Mahničevi sobi pes je nepridiprava prepodil.

lj **Pobegnil** je prostak c. in kr. topničarskega polka št. 7, Jožef Illar.

Izpred sodišča.

Slabo tolmačen fantovski ponos. V noči od 12. na 13. aprila t. l. sta bila brata Jakob in Andrej Capuder v Vidmu tepena. Tepeža so se udeležili fantje Franc Capuder ter brata Lovrenc in Janez Berk iz Vidma. Vsi priznavajo, da so s poleni oboženi čakali na bližajočo se njim okvarjenca in da je France Capuder Jakoba in Andreja Capudra po enkrat po glavi s polenom udaril, da sta se zgrudila nato pa še na tih ležečega Jakoba z nogo suval in brcal. Obdolženci trde, da se tepenima fantoma zaradi tega niso izognili, ker jim je to storiti branil fantovski ponos. Za kazen so prejeli Franc Capuder 3 mesece, Lovrenc in Janez Berk pa vsak po dva meseca težke ječe.

Svinja mu je dišala. Filip Mrak, 19 let stari hlapec, je svojemu gospodarju Jožefu Gnezdvi v Gor. Kanomlji izmaknil iz zakljene kleti nadevan svinjski želodec in eno gnjat. Ko se je še učil kovaškega obrta pri Janezu Lemutu v Vrhpolju, poneveril mu je 48 K 28 vin. Dne 13. majnika t. l. zasačila sta ga orožnika v neki gostilni v Idriji, in ker njima je bilo o Gnezdovi tatvini znano, poklicala sta ga na odgovor. Tu jima je povedal napačno ime, češ, da se piše Jože Črnologar. Napovedala sta mu aretacijo, zdajci se jima je pa obdolženec po robu postavil, suval proti njima z rokama in nogama ter ju psoval. Enega od orožnikov je dvakrat v levo nogo zadel. Sedel bode za to 10 mesecev v težki ječi.

Prilika se ji je nudila. Dvakrat radi tatvine vže kaznovana Uršula Škrabe, delavka v Trstu, je prišla dne 17. aprila 1907 mimo Garzarollijevega odprtega poda na Razdrtem, v katerem se je sušilo nekaj perila. Ker ni bilo nobenega človeka blizu, je hitro pobasala nekaj perila v vrednosti 11 K 20 vin. Slučajno je prišla domača dekla na pod, ter zapazi tujo žensko, katera se je je vidno ustrašila. Škrabe ji je začela praviti, da se je prišla na pod vedrit in se je skrila svojemu možu, ki jo tepe ter bo kmalu prišel za njo. Dekli se je

zdelo obdolženka nekako sumljivo široka, obenem pa zapazila, da nekaj perila manjka. Zatehvala je od nje, naj ukradeno blago takoj vrne, kar je ta tudi storila. Orožniku je rekla, da ji je ime Alojzija. Sodišče ji je naložilo za kazen pol leta težke ječe.

Stara jeza se mu je vzbudila. Ignacij Novak, kočarja sin v Kranju je jezen na Janeza Ravnika, zasebnika v Kranju, ker ga je ta nekoč pokaral zaradi neke nerednosti. Dne 13. aprila t. l. zvečer je Ravnik srečal Novaka in ga ogovoril: »Nace, nocoj si pa malo pijan.« To je obdolženca, ki je bil res nekoliko vinjen, tako razočalo, da je letel po sekuro, in se spustil za Ravnikom, kateremu se je posrečilo se zateči k orožnikom. Novak ga je šel s sekuro v roki iskat v njegovo stanovanje in v stanovanje učiteljice, ki v isti hiši stanuje, kričeč, da more nocoj Ravnika ubiti. Sedel bo zato 6 tednov v težki ječi.

Razne stvari.

Cesarjev 60-letni jubilej in dunajski občinski svet. Dunajski občinski svet je soglasno sklenil, da izroči občinski svet ob jubileju cesarju udanostno izjavo. Dunajsko mesto dajkovati spominsko svetinjo. Za zgradbo novih bolnišnic na Dunaju se določi 10 milijonov kron. Izda se oklic na prebivalstvo cele države, naj posveti novim bolnišnicam ustanove in darove. Mesto podari stavbišče za zgradbo obrtne nadaljevalne šole za mehaniško tehniško smer. Dunaj priredi slavnost, ob kateri se pokloni vladarju šolska mladina. Dne 1. decembra 1908 se priredi na Dunaju razsvetljava. Po dunajskih šolah sledi 2. decembra 1908 slavnost. Da se slavnosti izvedejo, se dovoli razven vsote za bolnišnico še en milijon kron.

Ponarejevalci bankovcev. Na Dunaju so zaprli bivšega faktorja v nemški državni tiskarni Karola Sturmha in pa njegovo ženo, ki je razpečavala napačne bankovce. Ženo so zaprli, mož je to videl in zažgal doma vse ponarejene bankovce. Zvečer so ga zaprli. Zaprli so tudi Sturmova sokrivca čistilca oken Antona Schiedbauerja in bakrotiskarja Rudolfa Schöna.

Judje in dunajska občina. Dunajska občina je prepovedala klanje po judovskem načinu, ker se muči živina. Državne oblasti so odpravile prepoved. Dunajska občina se je pritožila na upravno sodišče, ki pa je odklonilo pritožbo.

Protiviharju je zvonilo v Dalmaciji več kmečkih fantov. Strela je udarila v stolp, kjer je bilo spravljeno 15 kilogramov smodnika, ki se je vžgal. Stolp se je podrl. En fant je mrtev, štirje pa nevarno ranjeni.

Milijonar goljuf. Trikratni milijonar Wille z Meissna pri Lipskem je pobeignil, ker ima 2 milijona mark meničnega dolga.

Predsednik kodanjskega najvišjega sodišča justiciarij Koch je umrl.

Pesnik in poslanec Clovis Hugues je umrl v Parizu, star 56 let.

Sneg poleti. Iz mnogih krajev na Ogrskem, zlasti iz Lipto Szent-Miklosa, poročajo, da je zapadel debel sneg.

Groznorumor. V okrožju Kerekegyhasz so našli orožnik mrtvega posestnika Kovacsa z odrezanimi ušesi in iztrgnim jezikom.

Moderna mladina. Neki trinajstletni deček je v Wolkersdorfu napadel in natepel dva svoja součena, kar je videla mati enega izmed teh dveh. V pravični jezi mu jih je nametala za kazen nekaj gorkih. Mladega vročekrvneža je to tako razkačilo, da je teklen domov, vzel bratov nabiti samokres in se skril v kočjo kmetice, ki ga je kaznovala. Ko je zvečer družina sedla k večerji, je deček iz svojega skrivališča pomeril na ženo in dvakrat ustrelil nanjo, a jo le lahko ranil, nato pa ubežal. Mož je teklen za njim in mladi zločinec je še bežeč streljal na svojega zasledovalca ter mu tako ušel. Ko so ga prijeli orožniki, je predržno povedal, da je hotel ženo ustreliti, ker ga je napadla.

Tatvina v cerkvi. Iz božjepotne cerkve pri Miednievach na Ruskem Poljskem je bila ukradena dragocena slika Matere božje z zlatim okvirom, ki je bil bogato okrašen z dragim kamenjem. Cenijo jo na 300.000 rubljev. O tatovih ni nobenega sledu.

V smrt radi ženske časti. V Kleinzebeu na Ogrskem sta šla profesor na piaristovski gimnaziji Kaim in neki davčni uradnik skupaj v gostilno. Ko je bil profesor že močno vinjen, začel je uradnik siliti vanj, naj mu pismeno potrdi, da ima razmerje z njegovo soprogo; ko mu je še svečano obljubil, da te izjave nikomur ne pokaže, razun pri sodišču, ker se hoče ločiti od svoje žene, se je profesor končno vdal. Toda takoj drugi dan je uradnik kazal Kaimovo izjavo vsakomur, kdor jo je hotel videti. Ko je Kaim za to izvedel, ga je tako peklo, da se je ustrelil. Pred smrtjo je napisal še pismo, ki v njem svečano trdi, da je čast soproge uradnikove neomadeževana in je dotično izjavo podpisal le v hudej vinjenosti.

Novo razstrelivo. V severoangleških premogovnikih so začeli uporabljati kot razstrelivo tekoči zrak. livo tekoči zrak. Poizkuse so delali več let, tudi pri vrtnanju simplonskega predora, a brez posebnega uspeha, ker so tekočemu zraku primešali druge vnetljive snovi. Sedaj ga uporabljajo čistega in izkoriščajo njegovo lastnost, da se začne pri določeni temperaturi izpreminjati v paro. Pritisk, ki nastane v posodi, če je dobro zaprta, je velikanski. Eksplozija nastane že pri navadni temperaturi, kajti izhlapevanje tekočega zraka se začne že pri 100 stopinj pod 0. Z vsako patrono se razstrelivo povprečno 30 ton premoaga v kosih, ki so največ 60 cm. debeli.

Roparski umor? Brnsko orožništvo je dobilo zaupno obvestilo, da je aprila meseca lanskega leta v gozdu pri Rostrev bil umorjen neki Amerikanec, ki je izstopil na postaji Stfelic in da mu je bilo uropanih 4000 dolarjev. Truplo je pokopano v gozdu.

Uredništvo oblegano od vojakov. Med ruskim upornim vojaštvom se je najbolj odlikoval urupski polk in bil zato prestavljen na Kavkaz, da si tam nabere tudi v bojih z vstaškimi gorjanci lavorik. Toda tudi v tem kraju so napravljali vojniki izgrede in si dovoljevali razna protipostavna dejanja, da so celo kavkaski listi poročali navzlic izvanredno strogi cenzuri o naravnost nezastlianih čimh. Tudi peterburški časopisi so prinašali ostra poročila o tem razbojniškem polku, ki niti ne ve, kaj je vojaška disciplina. Kar pride nekega dne v uredništvo lista »Zarja« odposlanstvo častnikov urupskega polka, ki so energično zahtevali, da ne sme časopis prinašati o polku nikakih poročil, da se v tem oziru uredništvo pismeno zaveže in strogo molči o prihodu častnikov. Ako se v 24. urah ne ugoti njihovim zahtevam, bodo nastopili s silo. Uredništvo ni izgubilo poguma, ampak takoj brzojavilo min. predsedniku Stolipynu in voj. ministru Rödigerju, celo stvar pa priobčilo v listu. Dva dni kasneje je prišel v uredništvo poveljnik urupskega polka in hotel prisiliti urednika naj sprejme popravek. Ker je ta to zahtevo odklonil, so takoj kazaki obdali celo poslopje; uredništvo se je seveda moralo pričeti pogajati in se zavezati, da priobči v prihodnji številki popravek, tičoč se izgredev urupskega polka. Kazaki so se na to odstranili, poveljnik pa je dejal uredniku: »Vaša moč obstoji v peresu, naša pa v pesti.«

Častniška afera v Segedinu. V Segedinu sta prišla inženier Kozma in častnik Haunar z večjo družbo v gostilno. Med pogovorom pa sta prišla do nasprotij in končno do ostrega prepira. Haunar je v razburjenju dal Kozmi za ušnico; ko mu jo je inženier hotel vrniti, potegnul je častnik sabljo in tako dolgo udrihal po Kozmi, dokler napadenec ni bil ves v krvi. Prijatelji so Haunerja hoteli pomiriti, kar se jim pa ni posrnčilo. Častnik pride pred vojno sodišče.

Napad na ladje. Blizu Forzana v Rdečem morju so Arabci napadli usidrano angleško ladjo »Kilborn« in jo popolnoma oropali.

Roko zlomil na odru. V dunajski dvorni operi so peli opero »Hugenoti«. Dvornega opernega pevca Šlezaka, ki je pel vlogo Raula, zadene v boju kroglja, nakar mora pasti. Pri tem pa je ravnal tako neprevidno, da si je zlomil roko.

Kako se na Nizozemskem ubranijo beračev po poklicu. Nizozemsko je najnaprednejša poljedelska država v Evropi in zato tudi ljudi, ki so prebivalcem nadležni, kot berači po poklicu in potepuhi, uprablja v prvi vrsti za obdelovanje zemlje. Kakor hitro oblasti zapazijo koga, da hoče prosjačiti, četudi bi lahko delal, oddajo ga na eno izmed številnih vzornih kmetij, da se seznanji z gospodarstvom, nato pa dobi v najem malo kmetijo, katero obdeluje. Za potepuhe so ustanovljena posebna gospodarstva, na katerih morajo delati kot kaznjenci.

Grof Sternberg — pisatelj. Sternberg je izdal v »Dunajski založbi« roman pod naslovom »Krščanski Bog in Bog Židov.« Snov je vzeta iz življenja dunajskega plemstva. Vsebinska je v glavnih potezah sledeča: Vleposestnik Švandar, zapustivši ženo in otroke, zapelje neko igralko, se vda hazardni igri, proda posestvo nekemu svojemu upniku ter se ustrelil.

Kako črnci love opice. Nele med ljudmi jih je mnogo, ki si »ga« radi privoščijo čisto čez mero, tudi živali ne odklanjajo alkohola. Lastniki zverinjakov trdijo, da ljubi slon tako opojne pijače, da je mnogokrat ozdravel bolan velikan, ako so mu dali bodisi žganja, vina ali piva. Tudi konjem dajo ponekod žganja, da so bolj iskri. Najbolj pa hrepene po žganju opice. Črnci so kmalu spoznali slabo stran Haecklovih pradedov človeškega rodu in jo tudi izkoristili. Ponoči v gozdu nastavijo posodo z alkoholom, ki jo opice kmalu zavohajo. Slastno pijo žganje toliko časa, dokler posoda ni prazna. Nasledki se kmalu pokažejo, kajti fiziološki učinek alkohola je pri njih isti kot pri človeku. Živali postanejo vesele, oko ne vidi več dobro in ne razloči črnca od opice. Tega trenutka počakajo lovci, potem pa se oklenejo nekaterih opic za podpaduljo ter jih peljejo v svoje kočje. Druge opice pa se primejo same za roke in jim skakaje slede. Na domu jih seveda zvežejo, ter, ko prespe mačka, prodajo v zverinjake. — Če je Haecklova metoda resnična, tedaj so gotovo naši »bratci« podedovali to napako od svojih pradedov. Odtod tudi najbrže nemške rečenica »Ich hab' nen Affen.« Če je človek pijan.

Novo streljivo za našo pehoto. Že od začetka leta 1906. poizkuša naša država da sestavi patrono, ki bi imela isto precizijo in razanco kot francoska, ne da bi bilo treba vpletati obenem nove puške. Poizkusi z novo patrono so se obnesli, kajti tudi pri 1000 strnljih je ostala .cev popolnoma nepoškodovana. Začetna hitrost novih krogelj znaša 866 m v sekundi. Obenem bodo prenaradili tudi nastavek (Aufsatz).

Novo opera Leoncavalla. Slavni skladatelj »Cavaleria rusticana« je zložil zopet novo opero »Maja« v treh dejanjih, ki so zelo kratka. Vsebinska je sledeča: Prvo dejanje: Maja kmečka deklica, ljubi sina bogatega posestnika. Dasi ravno jo snubi drug kmet, ona odločno odbija njegovo roko. Ko pa jej zatruje, da srce njenega ljubimca gori za drugo in da ne poroči nje, mu obljubi, da ga vzame, ako se prepriča o nezvestobi prvega. Drugo dejanje: Trditev drugega ljubimca se uresniči, Maja pobegne z njim, postane njegova soproga. Ta zaroka prvega je bila samo navidezna, da ugodi svojemu očetu, potem pa takoj pusti

zaročenko in se poda k Maji, ne vedoč, da je odšla v svet. Tretje dejanje: Prvi ljubimec končno najde Majo z njenim možem. Vname se prepri in Maja pove resnico. Moža se pričneta biti in Majin soprog obleži mrtev. Na mesto poboja prihitijo množica in Maja, ljubeč še vedno prvega, ga reši s tem, da ga spravi na ladjo, samo sebe pa proglasi za morilko.

Novi rektor dunajske akademije umetnosti za prihodnji dve leti je profesor Žiga L' Allemand. Prorektor postane profesor Edmund Hellmer.

Tatinske hišene. Tatje so vdrlji na pokopališču v Sanaryju pri Toulonu v rodbinsko rakev milijonarja Michela, ki je bil turški admiral in so pokradli vse nakitje.

Soc. demokratski agitatorji pred sodiščem. Na zahtevo državnega tajnika Demburga je uvedlo kazensko sodišče v Gothi kazensko preiskavo zoper osem soc. demokratskih agitatorjev, ker so baje razžalili kolonialne uradnike.

Zdravstveno stanje Chamberlaina. Londonski listi in očividci zatrjujejo, da je bivši angleški minister za kolonije ob svojem povratku z juga izgledal zelo slabo. Brez pomoči ni mogel vstati ali se premakniti, še celo odzdravljaj je težko. Pismo, ki je došlo iz njegove okolice konservativnemu klubu, je poročalo, da bo Chamberlain po nasvetu svojih zdravnikov ostal toliko časa na jugu, dokler toliko ne okreva, da bo mogel zopet poseči v javno življenje. Vendar se ta nada ni povsem izpolnila. Navzlic temu poučeni krogi zatrjujejo, da se zasedaj ne namerava odtegniti javnosti in da tudi njegova rodovina upa najboljše.

Ruska bojna ladja »Ilmen« se je potopila na poti v Peterhof zadevši na skale. Na krovu je bil ruski mornariški minister Dikov, kateri se je rešil na ladjo »Peterburg«, ki je prihitela na pomoč iz Kronstadta.

Ponesrečena šala. V Barceloni se je dvignil v zrak zrakoplov grofa Mendoze. Dva delavca sta zagrabila za vrvi visečo iz gondole, češ da ga bodeta zadržala. Toda zrakoplov je oba dvignil seboj v zrak. Eden se je iz višine osem metrov spustil na tla, drugega pa je zrakoplov držečega se za vrvi odnesel seboj. Napeli so vse moči, da ga potegnjejo v gondolo a brez uspeha. Nesrečnež je padel 400 metrov globoko in bil na mestu mrtev. Truplo ponesrečenca je bila ena sama kepa mesa in krvi.

Železniška zveza med Azijo in Ameriko. Car je že dal dovoljenje, da se Azija in Amerika zvežeta z železnico, ki naj bi tekla po predoru pod Beringovim prelivom. S to velikansko zgradbo bo mogoče iz Evrope po suhem priti v Ameriko. Osnovo za to železniško zvezo je napravil Francoz Lobel. Po njegovem načrtu naj bi se na azijski strani zgradila kopna proga od postaje Kansk, kjer se konča sibirski železnica do rta Dešneva. Od tod naj bi se izvrtal pod morskim dnem predor, dolg 45 km do rta Prince of Wales na Aljaski, odkoder bi peljal ameriški del nove železnice do postaje Vancouver ter se tako zvežeta s kanadsko pacifiško železnico. Novozgrajena proga bo dolga 7500 km in sicer v Sibiriji tri četrtine, na Aljaski pa ena četrtina. Baje so ameriški kapitalisti takoj obljubili, da vložijo v novo podjetje 1300 milijonov kron; zahtevali pa so od ruske vlade, da smejo v širokosti 12 vrst ob železniški progi izkoriščati podzemeljske zaklade. Temu pogoju pa se je odločno uprla ruska vlada in najbrže so Amerikanci precej popustili od svojih zahtev, da so si pridobili naklonjenost Rusov. Podjetniki bodo začeli graditi železnico na obeh koncih zajedno, velik del potrebščin naročili v Rusiji ter se pri trasiranju proge kolikor mogoče ozirali na vladine želje in krajevne razmere. 5000 km bodo zgradili ruski delavci.

Pobegli roparski morilec. V Norimbergu je ušel iz ječe roparski morilec Weisskopf, ki je bil obsojen v dosmrtno ječo.

Popolnoma golega so dobili na cesti pri Dunajskem Novem Mestu človeka, ki govori več jezikov. Pri zaslišanju je povedal, da je turški častnik in da se je podal v Avstrijo, kjer je nameraval vstopiti v vojsko, medtem pa so mu pošla vsa sredstva. Na vprašanje, zakaj ni oblečen, ni mogel odgovoriti.

Umor zaradi osem vinarjev. V bližini Petrosenija na Ogrskem je napadel rudar Raabli delavca Dragosa, ga s sekuro umoril ter oropal. Pri žrtvi svojega zverinskega čina je dobil samo osem vinarjev. Morilec je bil še isti večer prijel v neki gostilni, svoje dejanje je odkritosrčno priznal ter izjavil, da je Raablija umoril le radi tega, ker je menil, da dobi pri njem višjo vsoto.

Nesreča. Posestnik Stefan Siftar iz Vardarocza na Ogrskem je peljal s kamenjem težko obložen voz. V neki soteski pa se voz prebrne in, ker se Siftar ni mogel umakniti, mu je popolnoma strli prsi.

ZIDJE V NOVEM DRŽAVNEM ZBORU. Med novoizvoljenimi poslanci bode sedelo v državni zbornici tudi 20 Židov, ki so izvoljeni v Galiciji, Bukovini, na Češkem in na Dunaju. Po strankah so razdeljeni sledeče: 4 zionisti, tvoreči židovsko narodni klub (Adolf Stand, dr. Straucher, dr. Mahler in dr. Gabel); v Poljskem kolu so štirje Žide (dr. Löwenstein, dr. Kolischer, dr. Gold in Gall); med socialnimi demokrati je sedem Židov (dr. Adler, dr. Ellenbogen, Freundlich, Liebermann, Pich in Spitzer); nemški svobodomislecji imajo v svoji sredi tudi štiri Žide (dr. Licht, dr. Kuranda, dr. Redlich in dr. Ofner). Eden Žid, dr. Gross namreč, je divjak.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZA DR. BENKOVIČA.
Brežice, 12. junija. Tu so se na shodu izrekli za solidarno postopanje naših poslancev. Dr. Benkoviču se je izreklo popolno zaupanje.

CESAR.
Dunaj, 12. junija. Semkaj je dospel cesar iz Budimpešte.

BIVŠI NADVOJVODA IVAN SALVATOR.
Pariz, 12. junija. Neki senator urugvajske republike je v Parizu izjavil, da je v mestu videl bivšega avstrijskega nadvojvodo Ivana Salvatorja, sedaj Ivana Orth. Orth se baje namerava podati na Angleško.

NEMČIJA.
Berolin, 12. junija. Naučni minister Studd, katerega strastno sovražijo liberalci, bo v kratkem demisijsiral.

SOCIALNA POLITIKA NA OGRSKEM.
Budimpešta, 12. junija. Minister za notranje zadeve je razpustil zidarsko organizacijo in veliko organizacijo poljedelskih delavcev.

NAGLA SMRT.
London, 12. junija. Pri gala-predstavi na čast danski kraljevi dvojici je nenadoma umrl neki stari angleški general. Angleškega kralja o dogodku do konca predstave niso obvestili.

Stanovanje z dvema sobama in pritliklinami išče družina s 5 otroci za avgust, če mogoče v pritličju. Cena ne čez 400 K. Ponudbe na upravnitvo »Slovenca«. 1284 3-3

Sobotna izdaja „Slovenca“ stane celoletno **K 7.—**
Naroča se pri upravnitvu v Ljubljani. **Leva sobna oprava** med drugim garnitura, fin pianino, se radi preselitve ceno 1320 proda. 3-1
Več se poizve v Gosposki ulici 5. II.

2 učenca se sprejmeta takoj pod jako ugodnimi pogoji. **I za slaščičarja, I za brivca.** Ponudbe na Fran-a Tobik-a, brivca v Opatiji. 1242
Sprejme se le dobro izurjena šivilja 1317
v trajno delo. Plačilo najmanj 2 K na dan. Marija Rihar Poljanski nasip št. 14 desno, II. nadst.

Proda se lepo, obširno posestvo
z obdelanim poljem in z vsem gospodarskim poslopjem in orodjem ter z velikim gozdom na Sp. Štajerskem. — Več se izve pri lastniku **Alfonz Šket-u** v Dramljah na Sp. Štajerskem. 1274 3-3

Blagajničarka ali prodajalka, 1322 6-1

dobro izurjena v papirni in galanterijski stroki, katera je že več let delovala, **želi službe v Ljubljani.** — Ponudbe blagovoljijo se naj vposlati pod šifro: »Blagajničarka« na upravo tega lista.

Izurjena gospodinja za mlekarstvo

in maslarstvo, zmožna slovenskega in nemškega jezika, v starosti 35 do 40 let, zdrava, zaupanja vredna, se sprejme v trajno službo. Ponudbe pod »M. K.« na upravnitvo »Laibacher-Zeitung.« 1324 3-1

Zahvala. 1321
Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja povodom nenadne, pretrane smrti našega ljubljene in nepozabnega sina, oziroma brata g.
Ivana Majdič-a
izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najtoplejšo zahvalo. Iskreno se zahvaljujemo č. duhovščini, č. o. franciškonom in vsem darovalcem krasnih vencev, posebno pa se zahvaljujemo slavnim kamniškim društvom, ki so tako mnogoštevilno in častno spremljali blagega pokojnika na zadnji poti: slav. Narodni Čitalnici, I. slov. pevskemu društvu »Liri« za ginljivo petje, tel. društvu »Sokol«, Mestni godbi, gg. članom trgovskega društva, prostovoljnega gasilnega društva, gg. uradnikom in cenj. meščanom; posebej izrekamo srčno zahvalo še vsem onim, ki so nepozabnega pokojnika spremljali v obilnem številu od hiše žalosti na Viru do preranega groba na kamniško pokopališče. Vsem in vsakemu posebej naša najsrčnejša zahvala!
NA VIRU, 8. junija 1907.
Žalujoča rodbina Majdičeva.

Fotograf = pomočnik

se takoj sprejme; žele se dobra spričevala. Priporočam se v izdelovanje in preskrbljevanje najlepših razglednic po najnižjih cenah. Treba je le, da se pošlje slika dotičnega kraja. 1295 4-2

J. Zupan, fotograf, Draga pri Vinici, Kranjsko.
Lepa, pred par leti novozgrajena, enonadstropna
HIŠA
z vrptom, blizu artilerijske vojašnice v Ljubljani, se proda pod ugodnimi pogoji. 1187 10-6
Vprašanja sprejema upravnitvo »Slovenca«

1319 (1-1)
Fani Biber roj. Gusl javlja v svojem in v imenu svojega soproga **Alojzija Biber, c. kr. car. nadzornik v. p.** ter v imenu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je preblaga, nepozabna sestra, ozir. svakinja in teta, gospodična
Emilija Gusl
šolska voditeljica v. p.
dne 11. t. m. ob 2¼ uri popoldne, po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala. Zemski ostanki predrage in preblage rajke se bodo prepeležali v četrtek, dne 13. t. m. ob ½5. uri popoldne iz hiše žalosti Francovo nabrežje št. 9 na pokopališču k sv. Križu. Sv. maše zadošnice se bodo brale v raznih cerkvah.
Nepozabna pokojnica bodi priporočena v blag spomin in iskreno molitev.
LJUBLJANA, 11. junija 1907.
Brez posebnega obvestila.

30 do 50 izurjenih zidarjev
in namestnik polirja dobe takoj trajno delo proti dobri plači pri zgradbi deželne bolnišnice. — Ponudbe na: **Josip Strohmeier, mestni zidarski mojster, Gradec.** 1290 2-2

lekarnar Piccoli, Ljubljana
Dunajska cesta (lekarna pri angelju)
opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:
Malinov sirup, najsrbneje prirejen iz aromatiških gorskih malin, je izredno čist izgasečo pijačo. — Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 150, ½ kg steklenica K —90, poštni zavoj, neto 8 kg, franko zavojnina in poštnina K 560. Razpošlila se tudi v sodčkih po 10, 20, 40 in več kg.
»Bibe«, brezalkoholna pijača iz sadnega soka. Pomešana z vodo da prijetno, žejo gasečo ter redilno in za prebavne organe zdravo pijačo. Steklenica 1 krono.
Železnato vino vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, blede in slabotne otroke lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena polliterska stekla 2 kroni.
Tinktura za želodec je želodec krepilno, tek vzbujajoče, prebavo in odprtje telesa pospešujoče, sredstvo. 1 steklenica 20 vin.
Naročila se točno izvrše proti povzetju.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana
opekarna in zaloga peči, nudijo vsako poljubno množino patentiranih
zarezanih strešnikov
»Sistem MARZOLA« (Strangfalzziegel) »Sistem MARZOLA«
Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.
Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.
Vsak strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.
Vzorke in prospekte pošljemo na željo brezplačno.
Sprejmejo se zastopniki. Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. Sprejmejo se zastopniki.

Občinski svet ljubljanski.

Ljubljana, 11. junija.

Župan Hribar se spominja rajnega ljubljanskega meščana Ivana Vilharja, ki je sodeloval v raznih narodnih društvih, bil blagajnik »Matiče Slovenske« in daroval mestnemu ubožnemu zakladu 1000 kron. Nadalje prečita zahvalo »Mladike«, ker se je prepustil društvu v porabo glasov in oprava.

Občinski svetnik Plantan poroča v imenu personalnega in pravnega odseka o zadevi javnih uličnih napisov v Ljubljani. Kakor znano, sklenil je občinski svet 31. decembra 1902, da se imajo nekatere ulice in trgi imenovati samoslovenski. Med temi so: Kopališke, Zeliarske ulice, Galjevice, Rakovniške ulice, Tobačne ulice, Sv. Petra trg in drugi. Župan je pisal 7. decembra 1904 odseku z ozirom na določbo deželnega odbora, da morajo biti vsi napisi dvojezični, naj izposluje odsek nemška imena dotičnim ulicam in trgom. Vsled tega poziva je imel odsek priliko, da se peča z zadevo, ki se vleče v občinskem svetu že nad 15 let. Da je mogoče razsoditi občinskemu svetu o pravnem položaju vprašanja pojasnijo nato zgodovino ljubljanskih uličnih napisov in rekapitulira dotične sklepe ljubljanskega občinskega sveta.

Občinski svet je sklenil 24. junija 1902, da se imena nekaterih ulic izpremeni in da se napravijo za te ulice samoslovenski napisi. Ugovora proti dotičnemu sklepu občinskega sveta ni bilo nobenega. Kranjska deželna vlada je pa z odlokom z dne 24. julija 1892 nastopila proti temu sklepu občinskega sveta in ga je razveljavila glede na posledice v katastru in v zemljiški knjigi. Ministrstvo je z odlokom z dne 3. novembra 1892 potrdilo odredbo deželne vlade. Upravno sodišče je pa razveljavilo odredbo deželne vlade, in razglasilo v naglih te razsodbe, da ima občina pravico sklepati v lastnem področju in v občinskem okrožju glede na imenovanje ulic, cest in trgov. Občinski sklep iz leta 1892 je postal torej pravokrep in obstoji še danes.

Kasneje 5. junija 1894 je sklenil občinski svet, da se dvojezični napisi izpremeni v samoslovenske. Deželni odbor je razveljavil 15. avgusta 1894 ta sklep in upravno sodišče je potrdilo sklep deželnega odbora.

Dne 3. oktobra 1899 je dal župan nabiti samoslovenske tablice po ulicah ob levem bregu Ljubljanice. Občinski svet je odobril ta županov korak. Na pritožbo Uhlja Dzimskega in drugih je izrekla deželna vlada, da ker si je izposloval župan naknadno potrdilo občinskega sveta, ne razveljavi sklepa, pač pa si mora pridobiti občinski svet potrdilo kranjskega deželnega odbora. Znano je še vsem, da je vztrajal deželni odbor na svojem prvotnem stališču in da so ostale brezuspešne pritožbe na ministrstvo in na upravno sodišče.

Ker je sklep upravnega sodišča iz leta 1893 pravokrep, je pravni in personalni odsek mnenja, da se imena sprejeta v občinski seji 31. decembra 1892 obdrže in ni treba nemških prestav.

Prepričan se je pa nadalje odsek še, da kaže, naj se to vprašanje končno reši. Ljubljana ima pravico, da določa v svojem okrožju imena ulic, trgov in cest. Resnica je, da se mora ozirati pri tem na določbo upravnega sodišča in da ne more enostransko delati in ne kršiti sklepov deželnega odbora. Personalni in pravni odsek glede na to predlaga:

1. Glede na pravnoveljavni sklep občinskega sveta z dne 24. junija l. 1892 se sklene, da se ne uvidi potreba določiti nemška imena za v občinski seji dne 31. decembra 1892 določene ulice, trge in ceste.

2. Vse ulice, trgi in ceste se označijo s samoslovenskimi napisi. Mestnemu magistratu se naroča, da izposluje za ta sklep potrdilo kranjskega deželnega odbora.

Predloga obveljata soglasno. (Pritrjevanje med občinskimi svetniki in na galeriji).

O povabilu staroste kraljevega glavnega mesta Prage k udeležbi zastopstva mesta Ljubljane pri V. vsesokolskem zletu v Pragi poroča občinski svetnik Svetek. Povabilo naglašja, da je vsesokolski praški zlet 28., 29. in 30. t. m. in 1. julija. Udeležje se ga poleg slovanskih tudi francoska, belgijska, luksemburška in mažarska telovadna društva. Sklene se, da zastopajo Ljubljano pri zletu župan Ivan Hribar in občinski svetniki dr. Triller, dr. Oražen, Franchetti in Mayer.

»Društvu zdravnikov na Kranjskem« se naknadno izplača prispevek 200 kron k Löschn-Maderjevi ustanovi za leto 1906. Poroča občinski svetnik Svetek.

Inštalacijska dela pri zgradbi »Cesarja Franca Jožefa I. višji dekliški šoli v Ljubljani« se izročijo za vsoto 1230:34 kron tvrdki L. M. Ecker. Poroča občinski svetnik Hanuš.

Ugodi se prošnjji Josipa Rebola glede na izpremembo pri parcelaciji posesti parcele 51-18, 51-55, 51-17 kat. občine sv. Petra predmestje. Poroča občinski svetnik Hanuš.

Ugodi se prošnjji Ivana Dacarja »Na stolbi« o napravi žične ograje mesto lešene ob njegovi posesti. Stroški za žično grajo so višji le za 70 kron. Ograja bo stala 348:60 kron. Poroča občinski svetnik Hanuš.

Davčna administracija je naznanila, da trg pred pehotno vojašnico, kjer zida hišo J. Accetto, še ni imenovan. Dognalo se je na-

dalje tudi, da nima še imena trg pred Justično palačo. Imenovanje trga pred Justično palačo še ni nujno; ko pride tja cesarjev spomenik, bo kazalo, da se imenuje trg. Župan se je posvetoval glede na imenovanje trga pred pehotno vojašnico z zgodovinarji in je nasvetoval, naj se imenuje trg »Tabor.« Obvelja. Poroča je podžupan dr. vitez Bleiweis.

O delovanju »Gasilnega in reševalnega društva« v l. četrletju 1907 poroča tudi podžupan dr. vitez Bleiweis. Bilo je sedem požarov, reševalno društvo je poslovalo v 130 slučajih.

O poročilu klavničnega ravnateljstva glede na promet v mestni klavnici in o živinskih sejnih v l. 1906 poroča podžupan dr. vitez Bleiweis. Število zaklane goveje živine se je pomnožilo. Obstoje nedostatki v hlevu, ker je naval na sejmju po zunanjih kupcih silen. Predlaga se, naj se zviša tarif za telice stare nad 1 letom od 1—4 K. Preišči so nazadovali zaradi eksporta. Priporoča se vživanje konjskega mesa (!?!), ker smo nazadovali. Želi se v interes »nižjih« slojev, da bi se pomnožilo vživanje konjskega mesa (Oho klicji na galeriji) in pa da bi se zmanjšalo število kljuset, nad katerimi se škandalizira občinstvo (!!!). (Smeh na galeriji). Nadalje se naglašja v poročilu, da aprovizacija mesta ni vredna pohvale. Potrebna je mala postaja za živino pri klavnici. Končno predlaga poročevalec:

1. Ker se ne ve natanko število telic starih nad eno leto, se naroča živinozdravnikom, naj sestavita natančno število zaklanih telic starih nad eno leto do konca t. l.

2. Klavnina in vžitina naj se plača v klavnici in naj pobirata živinozdravnika tudi vžitino.

3. Nastavi naj se blagajničarka z mesečno plačo 60 kron.

4. Odpravijo naj se nedostatki v klavnični pisarni.

Župan: Otvarjam splošno razpravo, besedo podelim tov. obč svetniku Kozaku.

Obč. svetnik Kozak. Jaz prav toplo pozdravljam predloge glede na tarif.

Župan: »To spada v podrobno razpravo, pozneje.«

Kozak: »A potlej.«

Ker se k splošni razpravi nihče ne oglasi, naglašja v podrobni razpravi občinski svetnik Kozak, da se čudi ker niso požrtvovalni gospodje v klavnici že prej prišli pred občinski svet zaradi nedostatkov v pisarni. Nadalje omenja vžitinskega paznika pri klavnici ki nima nobenega prostora in trpi zato zlasti pozimi. Prisiljen je, da gre v Predovičevo gostilno, kar pa je zopet težko pri mali plači vžitinskih paznikov. Želi, da bi se kaj ukrenilo glede na vžitinskega paznika. Pri glasovanju obveljajo poročevalčevi predlogi s Kozakovim dodatnim predlogom, da naj stopi magistrat v dogovor z vžitinskim zakupom glede na primeren prostor za vžitinskega paznika pri klavnici.

O prošnji »Delniške družbe Union« glede na odpis doplačila za električni tok leta 1906 poroča občinski svetnik Mally. Prošnja naglašja, naj se odpiše doplačilo 4286:33 kron. Največji odjemalec električnega toka je »Union«, ki je plačal v minulemu letu zanj 46.640 kron. Mestna elektrarna je izvršila vsa inštalacijska dela, kljub temu se morajo žice premeniti. To povzroča družbi zopet nove stroške. Poročevalec prečita izjavo inž. Čiuhe glede na »Unionovo« prošnjo, ki je ne priporoča. Tudi poročevalec predlaga, naj se odkloni prošnja. Obč. svetnik Lenčec predlaga, naj se zniža vsaj polovica, podpira ga obč. svetnik Kozak. Pri glasovanju se odkloni Lenčev predlog in obvelja predlog obč. svetnika Malega.

O ponudbi »Splošne avstrijske družbe za male železnice na Dunaju«, da odkupi mestna občina električno cestno železnico, oziroma, da se revidirajo cene za oddajo toka v železnične namene poroča obč. svetnik Šubic.

Vodstvo »Splošne avstrijske družbe za male železnice na Dunaju« je pisalo, da je čulo, da namerava napraviti ljubljanska občina vzpenjačo na Grad. Ker bi morala sodelovati vzpenjača in cestna železnica skupno, predlaga občini, naj odkupi cestno železnico za vsoto 830.000 kron. Pismo naglašja, da bi občini prizadala uprava manj stroškov, kakor družbi. Vodstvo bi se lahko poverilo ravnatelju elektrarne. Namesto izprevednikov bi se lahko uvedli avtomati. Končno bi lahko dajala občina tok na svoje stroške. Direktorji mestne elektrarne se je posvetoval o ponudbi in je prišel do negativnega mnenja. Znano je, da so taka podjetja v občinski upravi dražja, kakor pri družbi. Pride birokratizem zraven. Uslužbenci zahtevajo zvišanje plač in ima občina glede na zvišanje plač veliko težavnije stališče, kakor družbe. Dvomi, da bi se obnesli avtomati, dvomi, da je naše občinstvo že zrelo dovolj za uporabo avtomatov. Kar se pa tiče oddaje toka za lastno ceno, bi to ne bil noben dobiček mestni občini. Vpoštevaje vse te razloge ne kaže sedaj kupovati te železnice. Po 25 letih imamo pravico, da odkupimo železnico, po 50 letih pa dobimo tako železnico v svojo last. Ko bi imela občina na razpolago kapital, bi se dalo govoriti o nakupu železnice, ko bi znižala družba svojo ponudbo na 500.000 kron. Zdaj pa ne kaže, da se najame posojilo. Hvaležnost je lepa stvar. Smo hvaležni družbi ker je dvignila promet v mestu. Ne moremo ji pa pomagati, da je družba res kakor se podomače pravi, not skočila. Pred-

log da se odkloni nakup električne železnice obvelja.

Nadalje se sklene tudi, da naj ostanejo cene za električni tok stare. Obvelja.

Župan nato zaključil javno sejo, kateri sledi taina.

Štajerske novice.

Š Mariborsko porotno sodišče. je oprostil 36-letno Marijo Bezjak obtožbe detomora. Obtožena je bila, da je umorila novembra l. l. svoje novorojeno dete. Prvotno so jo obsodili v enomesečni zapor, ker je zakrivala porod. Marca meseca je pa našlo več dečkov pri Dravi v cunjje zavito moško dete. Dognali so, da se je dete zadušilo. Ker Bezjakovi umora niso mogli dokazati, so jo oprostili. — Dne 11. t. m. se je pričela pred mariborskim okrožno - porotnim sodiščem razprava proti Alojziju Zinkoviču in Matiju Zinkoviču, ki sta obtožena hudodelstva požiga. — Zaradi goljufije in krivde je bil obsojen v 18-mesečno ječo Frančišek Petelinz, njegovo ženo so pa oprostili.

Š Mariborska čitalnica priredi s čitalnicama v Ptujju in v Slovenski Bistrici skupen izlet v Fraihajm 16. t. m.

Š Ustanovni shod »Duhovskega pravovarstvenega društva« se vrši danes 12. t. m. ob 4. popoldne v knezoškofijski pisarni.

Š Mariborski »Sokol« je priredil v nedeljo svoj prvi dobro obiskani javni nastop. Telovadilo se je dobro. Posebno se je odlikoval predtelovadelec gosp. Ilh.

Š »Katoliško delavsko društvo« v Mariboru je priredilo v nedeljo lepo uspeli izlet, s katerim so bili udeleženci zelo zadovoljni.

Š Glavna zaloga tobaka v Sevnici se odda 10. julija t. l. pri c. kr. okrajnem finančnem ravnateljstvu v Mariboru.

Š Mesto poštnega ekspedijenta v Grižah je razpisano. Pojasnila se dobe pri občinskem uradu v Grižah.

Š Mesto ravnatelja na mariborski realki je razpisano začetkom šolskega leta 1907/08. Prošnje do 30. junija 1907 na štajerski deželni šolski svet.

Š Imenovanja v sodni službi. Graško višje deželno sodišče je imenovalo višjim kancelijskim oficialom kancelijske oficijale Pretnerja v Gradcu, Franca Urbančiča v Ljubljani in Matija Sounika v Celju.

Š Sv. Jakob v Slov. Goricah. Boj za zastavo. Preteklo nedeljo je priredilo naše bralno društvo veselico, nad katero so se razjariili naši nemčurji. Kljubovali so najbolj Nande, Matijček, Tinč in kričavi Tone s svojim slugo, vzeli siloma zastavo s hiše, čeprav sta g. nadučitelj in č. g. župnik nam dovolila porabiti šolske in cerkvene zastave. Vzeli smo torej eno slovensko, pustili pa šoli cesarsko in štajersko. Pa glej ga šmenta! Naši nemčurji so jeli trdit, da je slovenska zastava last nemčurjev. Tudi nemški hlapec Matija ki se je vdnjal našim nemčurjem za slugo, je isto v spakedrani nemščini trdil. Da bi se ognili pretepu, sneli smo zastavo. Sramota pa nemčurjem — ki se še včasih štejejo med Slovence — da se v žaljenem samoljubju poslužujejo takih sredstev. Matija, kam si prišel, odkar se pri tebi prebira »Štajerc« in celjska ovinkarska lista?

Š Zavraten umor. 29. maja t. l. je šla viničarica N. Križman, vulgo Pusternjakovka, stanujoča na Poličkem vrhu v zgornjeradgongskem okraju, s svojo pastorko kupovat mlade prašiče. Na nekem samotnem kraju je vrgla pastorko, 13-letno deklico, na tla; začela jo daviti in jo končno vrgla v mimotekoči potok, da bi tako zbudila sum, kot da se je deklica ponesrečila in utonila. Vendar so zločin kmalu zasledili in morilko zaprli. Sodijo, da je bilo pripovedovanje o kupovanju prašičev le preteva, da se na samotnem kraju iznebi pastorko, o kateri je mislila, da mora biti nanjo ljubosumna.

Š Maščevanje usljevega ljubimca. Mearsarki pomočnik Anton Vran v Gradcu je neprestano nadlegoval ženo nekega trgovca z deželnimi pridelki z ljubezenskimi ponudbami, nakar mu je trgovec prepovedal priti še kdaj v njegovo hišo. To pa vztrajnega fanta ni zmoževalo, ampak le razkačilo, da je trgovcu zagrozil da ga umori. Iz škodoželjnosti je strgal s trgovčevega hišnega zida vinsko trto; ko mu je gospodar hotel to zabraniti, je Vran nanj naščeval velikega psa, zakar bo sedaj v težki ječi sedel 4 mesece.

Š Prazgodovinske najdbe. Piše nam prijatelj slovanskih starožitnosti: V soboto ste poročali o prazgodovinskih najdbah v Hajdini pri Ptujju. Kakor je videti, pobrigala sta se za stvar profesorja Hoernes in Szombathy. Kaj pa je z okostnjaki? Ali so jih spravili in kje? To so menda najstarejši direktni ostanki naših pradedov iz časov njih prihoda na jug in bili bi lahko velikega pomena za antropologijo Slovencev. Opozarjamo torej rojake v Hajdini na to stvar ter prosimo, naj nam poročajo, kam so spravili kostnjake, to je lobanje in druge daljše kosti najdenih ogrodij.

Koroške novice.

k Samoumor. Včeraj, 11. t. m. proti jutru se je ustrelil v Celovcu v bližini Križne gore častniški sluga Fran Kraker 17. pešpolka, rodom iz Cermonošice, okraj Rudolfovo na Kranjskem. Vzrok samoumora je bil baje, ker je bil pri superarbitriji prejšen dan izpoznan za sposobnega za vojaško službo, ter bi moral seveda še dalje pri vojakih služiti, da bi zadostil triletni službi, ker bi se pa le porabil za lahka dela. Že na dan superarbitrije se je omenjeni proti tovarišem izrazil, da se bo ustrelil, ker ne pojde na dopust. To namero

je pa proti jutru, žalibog brez vzroka, izpolnil. Kakor je štacijsko poveljništvo v Celovcu odredilo, bode pokopan brez vseh vojaških časti, in to je deloma tudi prav, ker do zdaj so bili vojaški samomorilci ravno tako pokopani, kakor če je kdo naravne smrti umrl. Cudom se priganjajo sledni čas samoumori pri 17. pešpolku, oziroma obče pri vojaki. Vzrok je pa vedno ničeven, ali pa kaka malenkostna stvar. In kaj bi bilo temu vzrok? Odgovor je lahek: vzgoja in pa pomanjkanje vztrajnosti in potrpežljivosti. Saj pri vojakih zdaj ni tako težavno služiti, kakor je to bilo pred leti. Vojaška oblast se trudi vedno olajšati breme vojakov. Red seveda mora biti pa povsodi, posebno pri vojaki. Ako se komu krivica prigodi, se lahko vedno pritoži.

k Obsojeni celovski odvetnik. V neki vlogi na celovško sodišče je odvetnik dr. Messiner pisal o »Društvu sv. Jožefa«, da nastopa nekrščansko in nevedno dostojnega trgovca. Sodišče je prisodilo zato dr. Messinerju denarno kazen 50 kron, oziroma tridnevni zapor.

k Pozor na Jude! Agenti neke judovske tvrdke potujejo zdaj po Koroškem in ponujajo župnikom paramente. Pozor nanje!

k Novi načrt mesta Celovce je izdelan in obsega tudi nameravane regulacije. Razporejen je 30 dni v mestnem stavbinskem uradu.

k Imenovanja v davčni službi. Davčni adjunkt Janez Krasser je imenovan za davčnega oficijala v Beljaku. Prestavljeni so: davčni oficial Jožef Fritz iz Beljaka v Zgornjo Belo. Davčni kontrolor Anton Zvan iz Zgornje Bele v Trbižu, davčni adjunkt Frančišek Marchetti v Beljaku k davčnemu referatu beljaškega okrajnega glavarstva, davčni oficijal Maks Trinker pri davčnem referatu v Št. Vidu h glavni davkariji v Št. Vidu, davčni adjunkt Karol Waldhäuser v Št. Vidu k davčnemu referatu v Št. Vidu, davčni adjunkt Tomaž Rauter in davčni adjunkt Oton Strammer pri davčnem referatu v Št. Mohorju menjata mesti, davčni adjunkt Simon Piko iz Pliberga v Št. Pavel. Absolvent geodeškega tečaja Janez Tögel je postal elev pri zemljiškem katastru v Beljaku.

k Izpremembe pri finančni straži. Paznik Blaž Müller je premeščen s postaje Pontabelj glavni carinski urad k postaji Pontabelj, paznik Leopold Johann iz Pontabla v Beljak; nadpaznik Karol Thomann in paznik Peter Patscha s postaje Pontabelj k postaji Pontabelj glavni carinski urad; paznik Karol Sackmann iz Beljaka v Pontabelj, tit. nadpaznik Avguštin Mutz v Celovcu in Aleks. Herko v Borovljah menjata mesti.

k Glavni celovski kolodvor. Dela na glavnem celovškem kolodvoru hitro napredujejo. Pokriti sta že obe krili osrednjega perona. Zdaj predelujejo še razne prostore. Ko pride cesar, bo kolodvor že dogotovljen. Seveda najeti morajo še precej delavcev.

Zlate svetinjje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobostvil. sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobi se povsod

Najcenejše dežnike in solnčnike domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR
v Ljubljani
Pred škofovo šte. 19. — Stari trg šte. 4.
Prešernove ulice šte. 4. 163 62-19
Popravila točno in ceno.

hotel

pod jako ugodnimi pogoji. — Naslov pove upravnništvo „Slovenca“.

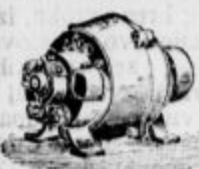
Zahtevajte zastoj

Im franko moj veliki, bogate ilustriran glavni cenik z nad 3000 likami vseh vrst nikelaastih, srebrnih in stališnih z zlatom, koroških, habsb., omg., schaffhauser, glasovito inber tudi vseh vrst solidnih stališnih in srebrnih po tuzinskih tovarniških cenah.

Nikeli, remont. ura K 3'—
srebr. koroški patent ura 4'—
črna želez. rem. ura 4'—
izvir. izvir. koroški pat. ura 5'—
črna rem. ura „Luna“ kolekcij 6'—
srebr. „Cherita“ 6'—
„Svajni glas“ 12'—
„oklep, varčnica s ritčico“
na pero in karab. 3'—
reška Tala nihel. ura s sldro z „Luna“ kolekcij 10'—
ura s kuharice K 8'50, budilka K 2'00, budilka ura K 3'—
Isvrcvaldica ura K 3'00.

Na vseh urah Habsbovsko-jamstveni
Nikeli ritšiki Zamena dovoljena, ali denar nanaj!

Prva tovarna za ure **HANNO KORNIG** v Mostu
1789 (Brüx) št. 654, Češko. 100—81

Naprave za električno luč in gonilno moč za občine, tovarne, gradove, mlino itd.

Proračuni za naprave v vsakem obsegu se radevolje izdelujejo.

Tehniški in elektrotehniški biro

Louis Patz & Co. Dunaj

860 26-9

VII.2., Kirchengasse 43.

Iz proste roke se prodaja

Krasno posestvo

obstoječe iz 2 hiš, katerih jedna se da poljubno razdeliti, gospodarskega poslopja, krasnega in velikega sadnega vrta, njiv in lepega senčnatga dvorišča.

Posestvo je oddaljeno 10 minut od kolodvora, ter je pripravno za kakega podjetnega poljedelca, obrtnika ali kakega penzionista, kakor tudi podjetnika.

Plačilni pogoji so jako ugodni. — Več se izve pri lastniku **F. Flerinu, trgovcu v Domžalah.**

1277 5 5

C. kr. oblastveno potrjeno 20 104 39

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

• Dobl se tudi kraj po životni meri. •

Službo kuharja

išče tudi vseh drugih domačih del vajen mladenič v starosti 29 let. Najraje gre v kako župnišče. Nastopi lahko takoj.

Ponudbe sprejema upravništvo. 1287 3-3

Prodaja na debelo in drobno.

Firnež

le iz kranjskega lanenega olja

1619 100-89 prodaja

Adolf Hauptmann
v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv
firnežev, lakov in steklarskega klesanja. Največja zaloga

karbolineja in gipsa.

Hotel Vega - Sp. Šiška.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam sporočiti, da sem poskrbel za svoje cenj. goste ki jim je vedno na razpolago. Ob nedeljah in praznikih je poskrbljeno za igralca.

Priporočam opetovano svoja izborna bizeljska in istrska vina ter priznana najfinejše vedno sveže mengeško pivo, kakor tudi priznano dobro kuhinjo.

Velespoštovanjem udani **Anton Maver**, hotelir.

Obenem si usojam naznanjati, da imam v tem hotelu večje število sob za letoviščarje, ki jih oddam za primerno ceno. Eno izmed sob pa želim zamenjati s primerno sobo v kakem obmorskem kraju, kamor želim poslati svojo obitelj.

130 (3-2)

Naznanilo in priporočilo.

Ker sem svoje tesališče in lesno skladišče opremil ter vse na novo uredil, se priporočam v izvršitev

vseh tesarskih del,

kakor: strešne stole, cerkvene strehe, zvonike, kule, verande, ledenice, mostove, ter cestne in vodne stavbe, kakor tudi vsa popravila itd.

Izdelujejo se tudi načrti, spadajoči v stavbno stroko.

Franc Pust,

440 10

mestni tesarski mojster, Streliške ulice, Ljubljana.

Katoliška bukvarna v Ljubljani

priporoča za čas prvega sv. obhajila sledeče knjige:

Nagelschmitt, **Die Feier der ersten heiligen Kommunion der Kinder.** Predigten, Anreden und Skizzen. VI+390 str. K 3-84.

Zapletal, **Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste heilige Kommunion.** XII+120 str. K -80.

Wacker, **Geschichten für Neukommunikanten** für die Zeit vor und nach der ersten h. Kommunion. IV+319 str. vezano K 2-16.

Beispiele und Erzählungen zum Katechismus der kath. Religion für die Volksschulen nach den einzelnen Glaubensartikeln, den Geboten und den heiligen Sakramenten (Walk.) K 2-16.

Schmitt, **Anleitung zur Erteilung des Erstkommunikanten-Unterrichtes.** X+356 str. K 3-12.

Schwillinsky-Gill, **Anleitung zum Erstbeicht-, Erstkommunion- und Firmungsunterricht** in ausführlichen Katechesen, nebst zehn Kommunionanreden und Gebeten. IV+184 str. K 1-50.

Hermann, **Unterricht für Erstkommunikanten** in vollständigen Katechesen. IV+170 str. K -90.

Arndt, **Der heilige Stanislaus Kostka.** 255 str. K 1-80.

Meschler, **Leben des hl. Aloysius von Gonzaga,** Patrons der christlichen Jugend. XII+311 str. K 4-32.

Prvoobhajancem primerna darila:

Rafael ali nauki in molitve za odraslo mladino. Spisal Jožef Kerčon 350+X str. **Znižana Cena.** Nova, zelo lična in trpežna vezava: rudeča obreza K 1-—, zlata obreza K 1-50, fina vezava, mehke vatirane platnice, zlata obreza K 2-—. — Najpopolnejši molitvenik za mladino s potrebnimi poduki itd. Med drugim obsega tudi šestnedeljsko in mnogo drugih pobožnosti k sv. Alojziju in sv. Stanislavu. Poleg tega je primeroma najcenejši molitvenik.

Finžgar, Bogu, kar je Božjega. Jako fin molitvenik v zelo priporočni obliki, se dobi vezan v fine, pregibljive platnice za dečke in v fine vatirane platnice za deklice. Cene molitveniku v vezavah za dečke: z rudečo obrezo 1 K, fino šagreno usnje, zlata obreza 2-20 K, najfinejša teletina 3 K. — Cene molitveniku v vezavah za deklice: fina vezava z zlato obrezo 1-80 K, fino šagreno usnje 2-20 K, najfinejša teletina 3 K.

Zu Gott mein Kind! Belehrungen und Gebete für Firmlinge und Erstkommunikanten von P. Celestin Muff, vezano z zlato obrezo 1-56 K.

Der große Tag. Eine Erinnerungsgabe den lieben Erstkommunikanten, dargereicht von Bernard Arens S. J. vezano zlato obrezo 3-60 K.

1289 3

Veliki novi cenik s koledarjem po pošti zastoj.

Lepa birmanska darila.

Zahtevajte švicarske **Union-ure**, katere so najboljše in le I. vrste.

Zaradi velikanske zaloge, katero sem osebno v Švici pred podraženjem nakupil, mi je mogoče vsakomur najboljše postreči.

Mojo zalogo si lahko vsakdo ogleda, da se prepriča.

Tudi imam na novo urejeno bogato zalogo **verižic, uhanov, zapestnic** itd.

Nikel cilindar-remot. ura	gld. 2-40
Srebrna	3-80
" anker-remont.	5-—
Srebrna verižica	1-—
14 karatna zlata ura	12-80

Fr. Čuden

131 42

urar in trgovec na drobno in debelo,

delničar švicarske tovarne Union-ur

v LJUBLJANI, nasproti frančiškanski cerkvi.

Podružnica
v Spljetu. :

Delniška glavnic
: : K 2.000.000. : :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice št. 2 : : :

obrestuje

vloge na knjižice in v tekočem računu od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %.

Rentni davek plača banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuječe se »Hotelske družbe z omenjeno zavezo Triglav« po kron 500-—, 1.000-—, 5.000-— in 10.000-—.

Podružnica
v Celovcu. :

Rezervni fond :
: : : K 200.000. : : :